

Kuifje

Nr 3 27^e jaargang

12 F • NEDERLAND 50 ct • HET WEEKBLAD VOOR DE SUPER-JEUGD VAN 7 TOT 77 JAAR

MAXI-ZOO

**ALLE DIEREN
VAN DE WERELD!**
een diergaarde...
in prachtige
tekeningen!

EN **8** BLZ.
om een nieuw avontuur
te vertellen
van die zonderlinge
Mr MAGELLAN !

DAT HOORT BIJ DE CATEGORIE STRIPS ?...

Hoe vaak lees je die opmerking niet in krantenartikelen, in boeken, in besprekingen: «Dat hoort bij de categorie strips...»

En natuurlijk werkt dat wel eens op mijn zenuwen.

Ik ben een gewetensvolle jongen. Ik tracht altijd eerst te begrijpen voor ik boos word. Daarom heb ik eens het een en ander uitgezocht over dat beruchte «Dat hoort bij de categorie strips...», wat me niet helemaal duidelijk was.

De eerste ontdekking bleek een bevestiging te zijn van iets, dat ik al half en half vermoedde. Negen van de tien critici gebruiken de opmerking, terwijl ze al eeuwen lang geen strip meer gezien hebben. Ik heb ze gevraagd waarom. Het antwoord? «Maar ik ben een beschaafd mens. Ik bekijk goede films en goede toneelstukken. Ik lees goede boeken... Nee, die plaatjestekenarij van jullie... dat hoort bij de categorie...»

— Strips?

— Precies!

Mijn tweede ontdekking heeft eenzelfde soort strekking. Ik heb de resultaten van tien druk bezochte films met elkaar vergeleken met die van tien goed verkochte boeken en tien succesvolle strips. Ik heb de namen op die lijsten verwisseld, zodat niemand meer in staat was om de films te onderscheiden van de boeken of de strips.

Ik heb de lijsten voorgelegd aan de bovengenoemde personen en ze gevraagd om de verschillende onderdelen aan te duiden. Ze zijn daar niet in geslaagd en zes strips hebben zo afwisselend een plaats gevonden

tussen de films of tussen de boeken, terwijl sommige zogenaamde goede werken verhuisden naar de «categorie strips».

Mijn derde ontdekking was dat een goed deel van de films, waarop de opmerking «goed voor de categorie strips» van toepassing was, verboden waren voor beneden de achttien jaar. De romans met hetzelfde «etiketje» waren wel toegankelijk voor iedereen, maar de boekverkopers konden me al gauw vertellen dat geen van die boeken (let wel GEEN!) aangekocht was door jonge mensen.

Daaruit meen ik dus op te moeten maken dat «die categorie strips» duidelijk niets te maken had met de leeftijd van de koper.

Ik heb mijn ervaringen meegedeeld aan een journalist, die de bovengenoemde uitdrukking nogal eens pleegt te bezigen en vanzelfsprekend ook geen strips leest. Hij zei me, dat het daar niet om ging! Waar het dan wel om ging, zei hij niet. Maar hij heeft me wel duidelijk laten voelen hoe klinderachtig mijn onderzoek eigenlijk wel was.

Oh ja! Tijdens mijn tweede proefneming (nr 2) had mijn vriend de journalist zich vergist. Schouderophalend had hij een werk van Victor Hugo, dat in 1834 geschreven was bij de strips gerangschikt.

Ik zeg niet dat dit werk niet in de categorie strips thuis hoort! Maar datzelfde niveau lijkt me nu juist zo bemoedigend, vooral sinds ik de critici beter heb leren begrijpen...

Kuifje

DE TOESTAND

BERNARD PRINCE - blz. 4
Op de plantage van de Morels wordt niet veel koffie meer gekweekt want, naast twee zonen Yves en Jo, zijn ook de arbeiders de bergen in gegaan om er smaragden te zoeken. Tuxedo, een bandiet, wil de familie Morel helpen op voorwaarde dat hij een goed deel van de winst krijgt. Als zijn aanbod wordt afgewezen, steekt hij de Cormoran in brand!

LUC ORIENT - blz. 28
Een baby met een ongewone lichaamskracht werd ontvoerd. Luc Oriënt kon het kind op het nippertje redden, terwijl de kidnapper in de diepte stortte. Hugo Kala, die ervan overtuigd is dat hier een bende misdadigers aan het werk is, zet zijn opsporingen voort.

MICHEL VAILLANT blz. 8
Drie races en drie nederlagen voor Michel Vaillant! Voor de eerste keer maakt Michel zich zorgen over de wedstrijd van Monza, 1000 km.; die voor de deur staat.

BLAKE EN MORTIMER - blz. 39
Mortimer snelt zijn oude vriend, professor Sato, te hulp. Is het daarom dat hij tijdens zijn reis voortdurend overvallen wordt door mensen die het op zijn leven hebben gemunt?

DIENTJE - blz. 24
Lipsky werd vermoord. Er was slechts één getuige: een jonge, blonde vrouw. Dientje wil de rol van die getuige spelen om de ware moordenaar in de val te lokken. Een jongen brengt haar volgende boodschap: « Kom tijdens de pauze van de circusvoorstelling naar de apenkooi ».

BRUNO BRAZIL - blz. 42
Bruno Brazil wil Wesley, een mannetje van de gangsterbende die op de krant werkte, aan de tand voelen. Nat Colby zal hem daarbij helpen. Maar Wesley heeft dit wel voorzien en heeft dus ook zijn voorzorgen genomen...

Dit weekblad moet verkocht worden tegen de verplichte prijs.
Het mag noch in een leesmap, noch in huur gegeven worden, behalve wanneer de uitgever zijn toestemming heeft verleend!
Tekeningen en manuscripten — niet door ons gevraagd — worden niet teruggezonden.

18-1-72

Het weekblad « KUIFJE » Lombard Uitgaven

P.H. Spaaklaan 1-11 - 1070-Brussel. — Prk. 1909.16

Uitgever : Raymond LEBLANC, ls. Gerardaalaan 9, 1160-Brussel.

Directeur : Guy LEBLANC.

Redactie : GREG - H. LIESSE - D. PHILIPPART

Heliodruk : N.V. PERIODICA

KUIFJE-NEDERLAND

Redactie, Advertenties en Administratie : Weekedities N.V.

Postbus 10318 Amsterdam — Tel. (20) 23 46 94 — Postgiro 3743.17

**HIER KAN MEN KUIFJE KRIJGEN
IN HET BUITENLAND**

Frankrijk : DARGAUD S.A., 12 r. Blaise Pascal, 92 - Neuilly s/S.
Zwitserland : INTERPRESS S.A., 16 r. Beausejour, 1.000 Lausanne
Canada : LES MESSAGERIES, 8320 de Lorraine, Anjou 437, Québec.

ABONNEMENTEN	België	Nederland	Buitenland
3 maanden	160 F	f 8,35	190 BF
6 maanden	300 F	—	360 BF
1 jaar	590 F	f 33,40	700 BF
2 jaar	1.150 F	—	1.370 BF

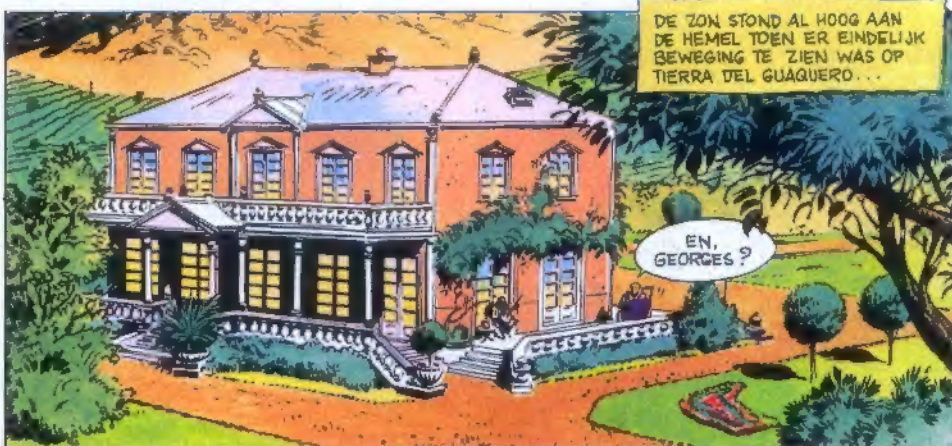
* Advertenties voor België : Tel. 02/22.56.00
Advertenties voor Nederland : KUIFJE-NEDERLAND.

BERNARD PRINCE

HERMANN
GREG

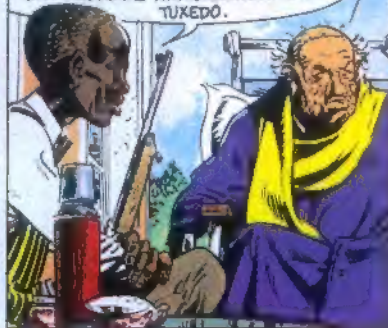

DE ZON STOND AL HOOG AAN DE HEMEL TOEN ER EINDELIJK BEWEGING TE ZIEN WAS OP TIERRA DEL GUAQUERO...

EN, GEORGES?

ALLES RUSTIG? GEEN BEZOEK MEER GEHAD?

DAT NIET, MAAR DE BRANDLUCHT, DIE OPSTIJGT VAN DE MARAYALI IS EEN DUIDELIJKE WAARSCHUWING VAN TUXEDO.

JA. TUXEDO IS EEN GEWETENLOZE BANDIET, MAAR HIJ IS NIET DOM. HIJ WEEET WAT HIJ WIL EN WAT HIJ DOET. WE MOETEN OP ONZE HOEDE ZIJN.

ALS DIE BOOT NIET OP DE BODEM VAN DE RIVIER LIGT, HEEFT HIJ ONS ALLEEN MAAR WILLEN WAARSCHUWEN. HIJ WIL NOG STEEDS DAT DE KOFFIE PER SCHIP NAAR VILLA-BAMBA GEBRACHT WORDT...

MAAR DAN WIL HIJ MEER DAN EEN DERDE VAN DE WINST HEBBEN, ZOALS HIJ GISTERAVOND ZEI. BEDOELT U DAT?

JE BEGINT HET EINDELIJK DOOR TE KRINGEN, ZEEMAN. DE SLAAP HEEFT JE VERSTAND TERUG-GEBRACHT.

OH, TUXEDO KAN MIJ NIET UIT MIJN SLAAP HOUDEN.

MAAR IK HEB NOG WEL EEN APPELTJE MET HEM TE SCHILLEN, MOREL.

ERG DOM!

MISSCHIE, MAAR HIJ ZAL TOCH EEN LESJE MOETEN HEBBEN, WANT HET KAMPVUUR AAN BOORD VAN DE CORMORAN ZIT JORDAN EN MIJ ERG HOOG.

OVER TWEE UUR VAREN WE DE RIVIER OP OM DIE SMAARGD-ZOKEKENDE KOFFIEPLUKKERS OP TE HALEN.

EN IK DENK DAT TUXEDO ZICH DAAR BIJZONDER AAN ZAL ERGEREN.

De groene vlam van de conquistador

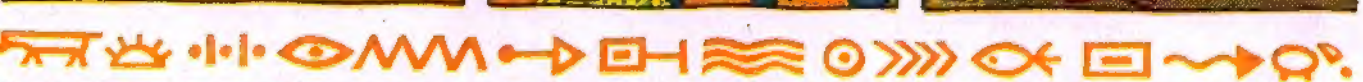
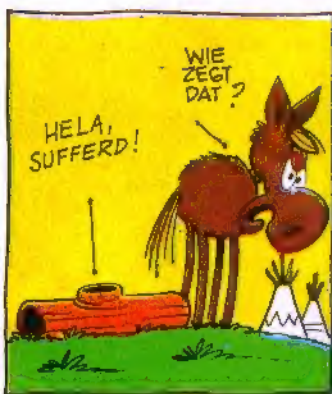

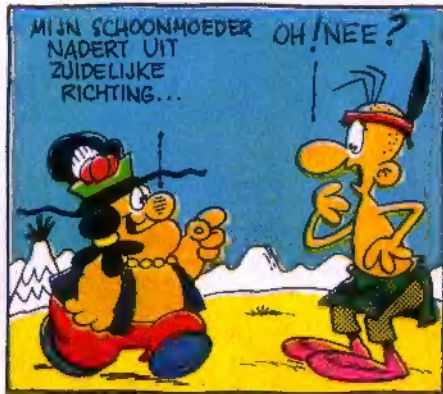
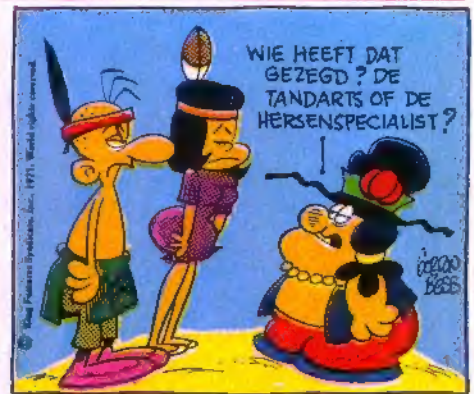
RODDOOG

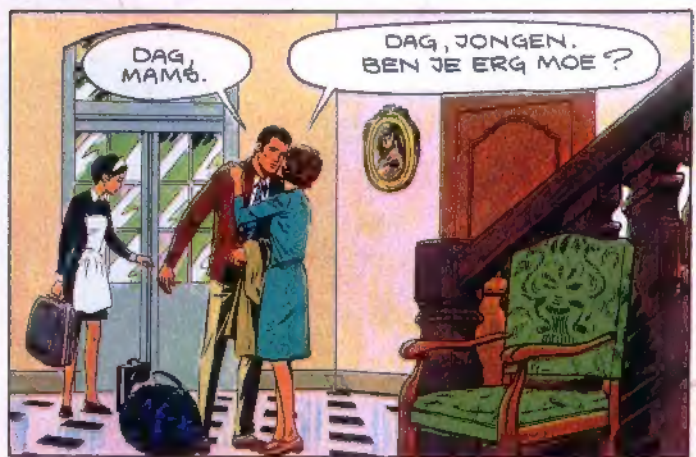
GORDON BESS

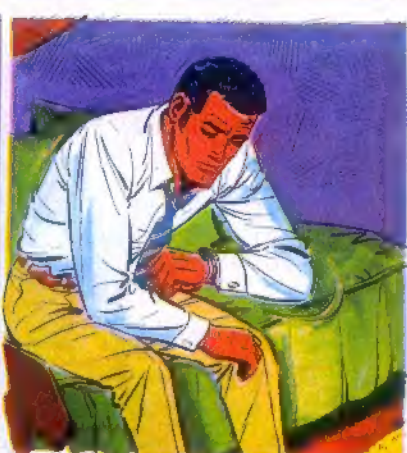
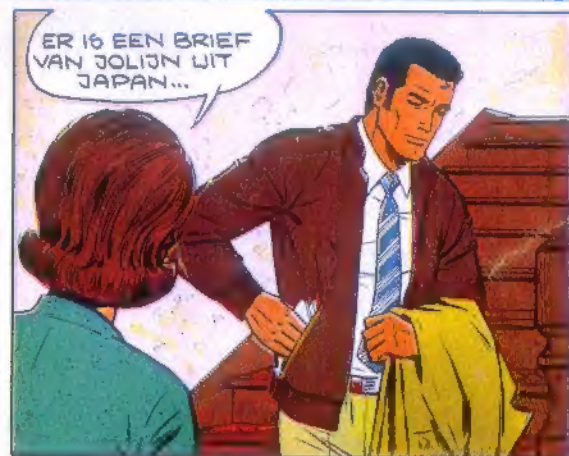

JOLIÏN IS 25 JAAR
EN IK ZOU BEST
WILLEN DAT ZE BIJ
ONS IN DE
FAMILIE KWAM.

AHA, EINDELIJK!
DAAR KOMT DE
AAP UIT DE MOUW. LAAT
DAT TOCH AAN
MICHEL OVER.

ALS WIJ VROUWEN NIET
AAN DERGELIJKE DINGEN
DENKEN, KOMT ER NOOIT IETS
VAN TROUWEN. ZO IS HET VROE-
GER OOK MET ONS GEGAAN.
ALS IK NIETS GEZEGD HAD,
ZOU IK NU NOG BIJ DE
DEUR VAN DE GARAGE OP
JE STAAN WACHTEN.
DIE MANNEN OOK!...

WELTA.
NU IS HET
NOG
ONZE SCHULD
OOK!

LUISTER, MICHEL, IK BEN NIET GEK.
VAN DIE NOKKENREMMEN EN DIE HEL-
GELASSEN BEGRIJP IK NIET VEEL...

OH OH OH.

...MAAR MIJN MOEDER-
HART VOELT HEEL GOED
DAT JIJ EN JOLIÏN VAN
ELKAAR HOUDEN...

MAM!

WAT VERTEL JE
ME DAAR? HOE KOM
JE DAAR NOU BIJ
?

IK KLETS GEEN ONZIN. IK VOEL
HET, MAAR JIJ BENT NET ZO
GEVOELIG ALS JOUW TRACTOR
EN DAAROM HEB JE ER NIETS
VAN GEMERKT!

NEEM ME NIET
KWALIK... MAAR
IK GA
WAT RUSTEN...

WAT HEEFT DE
JONGEN TOCH?

MOEILIKHEDEN. EN DOOR
OVER JOLIÏN TE GAAN PRATEN
LOE JE DIE NIET OP.

IS HET
ERNSTIG?

JA EN NEE...
IK DURF ER NIET
OVER TE BEGINNEN... ZIJN
TOEKOMST STAAT MISSCHIEN
WEL OP HET SPEL...

LIEVE HELP, KOMT HET
DOORDAT JOLIÏN VOOR ZES MAANDEN
NAAR JAPAN GEGAAN IS? EN DAARGINDS
IS YORI YOSJISA! MICHEL MAAKT ZICH ON-
GERUST... HIJ IS JALOERS... MICHEL
HEEFT VERDRIET!

MENEER HENRI VAILLANT
WEET HET OOK NIET.

MISSCHIEN... IK ZAL EENS
ALS MAN TEGEN MAN MET
HEM SPREKEN...

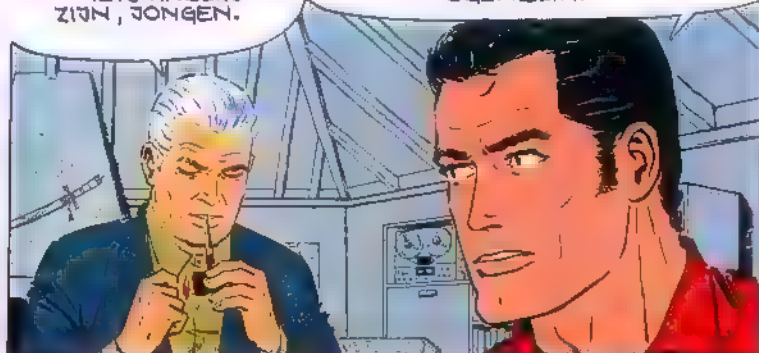

JE BEGRIJPT ZEKER WEL DAT IK HIER NIET OVER KAN SPREKEN WAAR JE MOEDER BIJ ZIT. AUTORACEN IS VOOR HAAR EEN SPORT WAAR GROTE KINDEREN ALS WIJ ONZE VRIJE ZONDAGEN MEE DOORBRENGEN.

INDERDAAD EN MISSCHIEN IS HET MAAR BETER ZO. HET IS MOEILIK GENOEG OM DE WAARHEID VOOR HAAR VERBODEN TE HOUDEN...

AANGEZIEN HET NIET OM JOLIJN SCHANT TE GAAN, MOET ER IETS ANDERS ZIJN, JONGEN.

IK WOU DAT DAT WAAR WAS, VADER. IK WEET WERKELIJK NIET WAT ME BEZIET OP HET OGENBLIK.

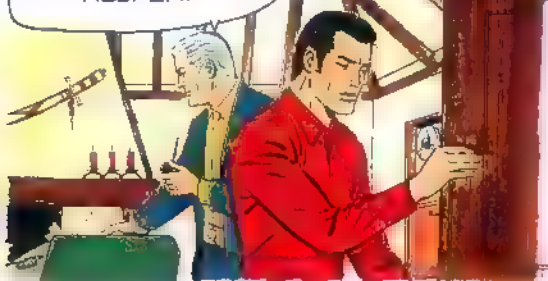

MICHEL, IK STA HIER NIET ALS DE DIRECTEUR VAN DE VAILLANTE-FABRIEKEN, MAAR ALS JE VADER. JE HEBT MOEILIKHEIDEN EN IK WIL JE DAARBO HELPEN.

DAT WEET IK, MAAR IK KAN HET ZELF NIET VERKLAREN.

JONGEN, IK WEET DAT JIJ DE LEEFTIJD TE BOVEN BENT WAAROP RAAD VAN OUDERE MENSEN ALTIJD MAAR ALS WAARDELOOS TERZIJDE GESCHOVEN WORDT. WANT TENSLOTTE HEBBEN OUDERE MENSEN MEER LEVENBERVARING.

IK WEET DAT JE MOEILIKHEIDEN HEBT OP HET OGENBLIK. IEDEREEN HEEFT WEL EENS VAN DIE OGENBLIKKEN, WAAROP ER NIET MEER TEGEN DE STROOM OP TE ROEIJEN VALT. DAN MOET JE SLECHTS PROBEREN HET HOOFD BOVEN WATER TE HOUDEN EN WACHTEN TOT DE ZAKEN WEER WAT KALMER WORDEN. HET IS ZAAK OM, NET ALS DE ZWAAR GETROFFEN BOXER, JE KRACHTEN TE SPAREN TOT DE LAATSTE RONDEN. DAN KUN JE ER WEER BOVEN OP KOMEN DOOR JE EIGEN WILSKRACHT EN JE MOED.

ONTSPAN JE NU! LAAT HET ONWEER MAAR OVERDRIJVEN. IN MONZA KAN ALLES ANDERS ZIJN. MAAR VERGEET KYALAMI, BRANDS-HATCH EN JARAMA!

EN LEEG DIE BRIEF VAN JOLIJN!

INDERDAAD, MICHEL, JE VADER HEEFT GELIJK. BEGIN NIET METEEN TE WANHOPEN OMDAT DE ZAKEN EENS EEN KEERTJE VERKEERD GAAN. HET IS NATUURLIJK MOEILIK VOOR JE, OMDAT JE ALTIJD GELUK GEHAD HEBT... MAAR... OH, JE BENT DE BRIEF VAN JOLIJN AAN HET LEZEN... SORRY, TOT ZIENS IN MONZA...

1000 Km. VAN Monza

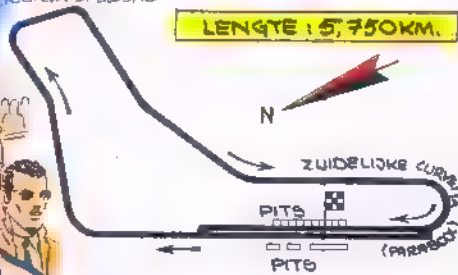
25 APRIL

MICHEL VAILLANT IS ZOJUIST GESTART MET ZIJN PROTOTYPE "VAILLANTE". IN DE PITS KIJKEN DE MONTEURS GESPANNEN TOE EN DE AANWIJZINGEN WORDEN OPGESCHREVEN. ALLE BLIKKEN ZIJN GERICHT OP DE BOCHT, WAAR DE WAGENS ELK OGENBLIK LIJF KUNNEN KOMEN...

CURVA DI LESMO

LENGTE: 5,750KM.

ZEER SNEL CIRCUIT, WAAROP DE ZUIJKRACHT VAN GROOT BELANG IS. DE WAGENS WORDEN GESCHIFT BIJ HET INGAAN EN HET UITKOMEN VAN DE BOCHTEN...

wordt vervolgd

MEERKATTEN

Meerkatten zijn erg lenige, intelligente, sterke en aardige dieren. Ze hebben een sterk ontwikkelde familiezin en ze slaan eerder op de vlucht dan dat ze een vechtpartij zullen beginnen. (Als ze de keus hebben tenminste). Als er niets anders op zit, kunnen ze hun familie echter heel moedig verdedigen.

Maar meerkatten zijn ook arme herrieschoppers, maar ja, zijn wij dat dan niet? In Japan leven meerkatten, die erg dol zijn op pruimen en het kan ze niet erg veel schelen of dat toegestaan is in een boomgaard of niet. Om die pruimen te kunnen plukken, wil de meerkat zelfs wel een dracht stokslagen riskeren. Er schijnen trouwens geen stokken genoeg te zijn in Japan, want een groep meerkatten kan honderd pruimenbomen in een kwartier kaal vreten! In zijn Jungle-Book noemt Rudyard Kipling de meerkat «de aap onder de apen».

Geïllustreerd door NEMO
(Presse Bureau Junior).

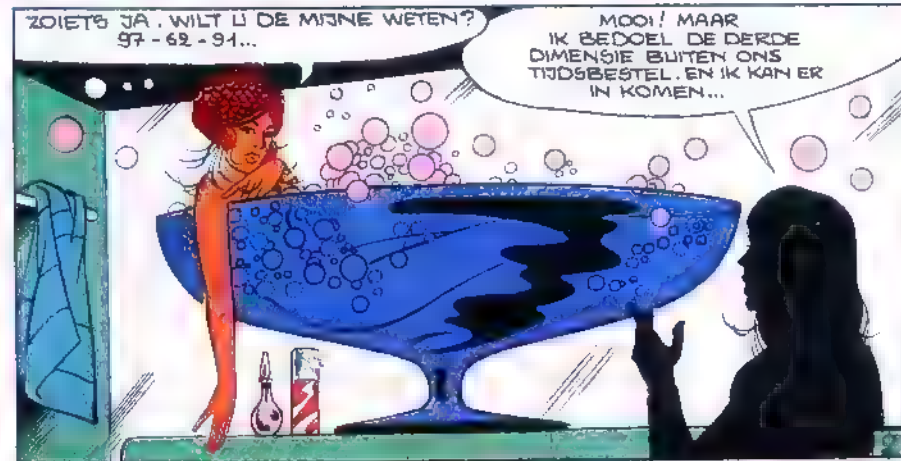

MR MAGELLAN

FOETSIE!

DOOR
GERI EN

DUCHÂTEAU

ZO? EN HOE DAN WEL?

HEEL EENVOUDIG,
DOOR MIDDEL VAN
DIT HANGERTJE.

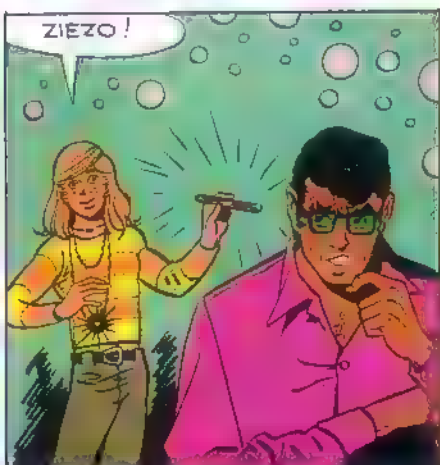
KIJK, BESTE VRIENDEN,
ZONDER DAT LI HET MERKT,
DLIK IK IN DE DERDE
DIMENSIE...

DE SIGAAR VAN M. MAGELLAN.
FOETSIE!

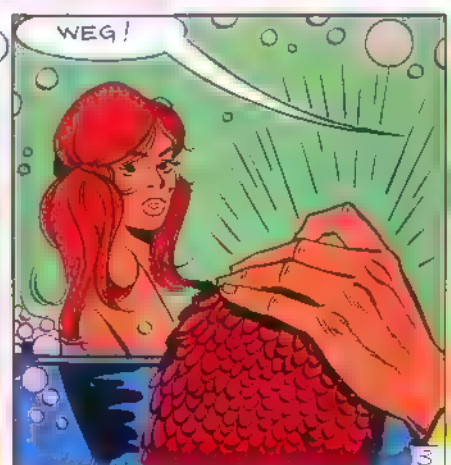
ZIEZO!

DE GRAPPIGE BADMUTS VAN JUF-
FROUW CAPELLA... FOETSIE...

WEG!

MAAR IK KAN OOK WEER
TERUGKEREN NAAR HET NOR-
MALE LEVENSRITME ENKELE
SECONDEN LATER...

DUS JE DRAAIT AAN DAT KNOPJE
EN DAN?

HET IS
AL VOORBIJ,
MAGELLAN.

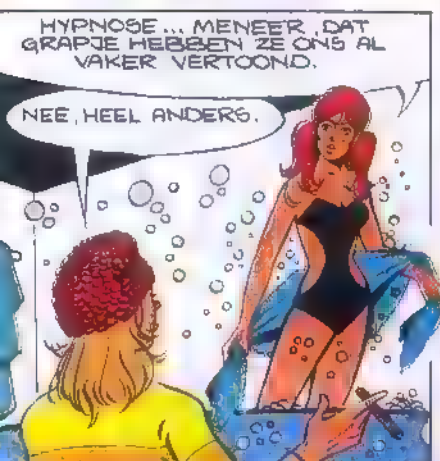
MAAR... MIJN SIGAAR

HELA, WAAR ■ MIJN
BADMUTS?

HYPNOSE... MENEER, DAT
GRAPJE HEBBEN ZE ONS AL
VAKER VERTOOND.

NEE, HEEL ANDERS.

ONDERTOEGEN...

DIE JEUGDIGE UITVINDER
WAS ZO ONDER DE INDRUK VAN
MAGELLAN, DAT HIJ DE DEUR
VAN DE FLAT HEEFT LATEN
STAAN.

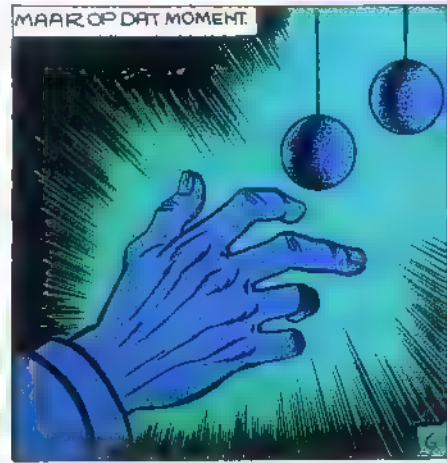
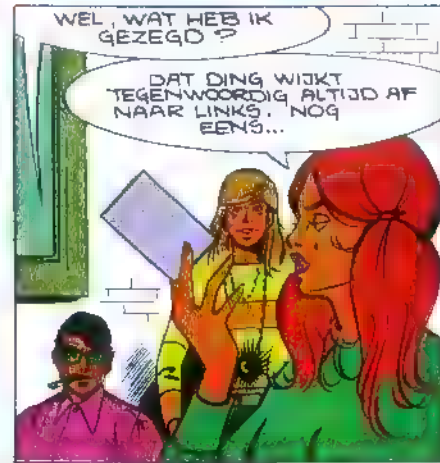
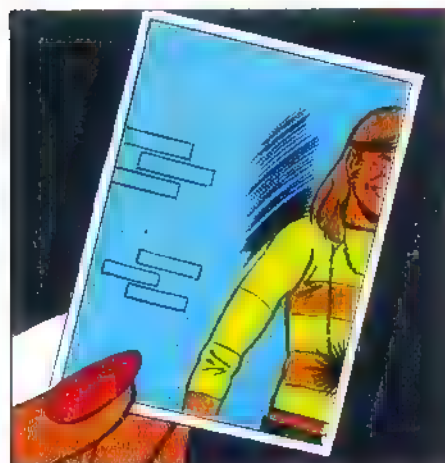
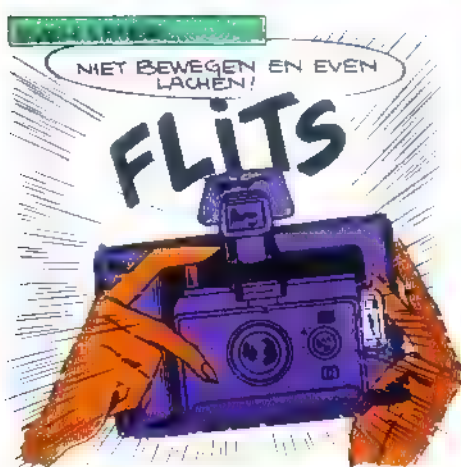

HEEL SPANNEND,
CORVIUS. NU ZUL JE MEER
TE WETEN KOMEN...

EENMAAL IN DE
DERDE BEWEGINGEN DUIZEND
MAAL SNELLER, ZO ZELFS
DAT...

MAGELLAN, IK VIND
DIE GRAPJES NIET LEUK.
DOE HET LICHT AAN...

MAAR,
MEISJE, IK...

OOOH!

WAT GEBEURT ER?

HET LICHT, MAGELLAN!

JA.

DE KETTING... IEMAND
HEEFT DE KETTING GEPIKT.

DAAR! DAAR!

WAT?

IK ZAG IEMAND NAAR
DE DEUR RENNEN...

DE DIEF NATUURLIJK!

EN DE WIJZER WEES
NAAR HET SERUM. DUS
ZIJN BEWEGINGEN
ZIJN AANZIENLIJK
SNELLER
...

WE MOETEN
HEM GRIJPEN. DE
PISTOLEN MET DE VERLAM-
MENDE PISTJES, CAPELLA...

JA.

IN DE LIFT...

HAD IEMAND
BELANGSTELLING VOOR
JE UITVINDING, J.P.?

NEE... BEHALVE
EEN ZEKERE CORVIUS... HIJ
BEWEERT JOURNALIST
TE ZIJN...

IN DE HALL VAN HET GEBOUW...

DAAR!

DAT IS CORVIUS... HIJ IS DE
JUWELIERSZAAK BINNEN
GEGAAN...

INDERDAAD...

IK WIL GRAAG
UW MOOIESTE STENEN
ZIEN...

DAT KAN,
MENEER...

DIT IS ERG
MOOI...

LAAT EENS KIJKEN.

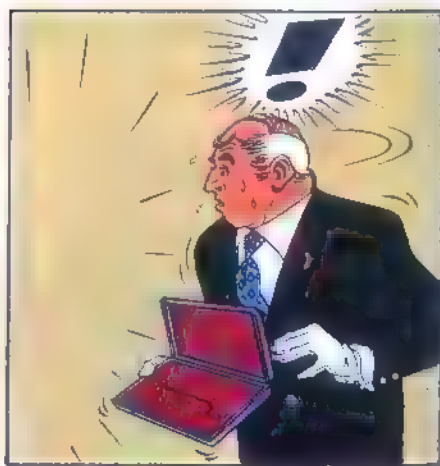

BRILJANTEN, SAFEREN, TOPAZEN
EN ROBIJNEN...

EN SMARAGDEN... OH...

WAT IS ER, ALDO?

IK STOND HIER
MET EEN HALSSNOER EN EEN
KLANT... EN NU ZIJN ZE
ALLEBEI WEG.

ENKELE OGENBLIKKEN
LATER BLIJFT CORVIUS
STAAN...

HAHAHA!
NIET TE GELOVEN, CORVIUS,
JE BENT RIK!

WIE DUWDE
MIS?

DAAR STAAT
HIJ. HIJ IS WEER
TERUGGEKOMEN...

MAGELLAN!

HET SPIJT ME,
CORVIUS!

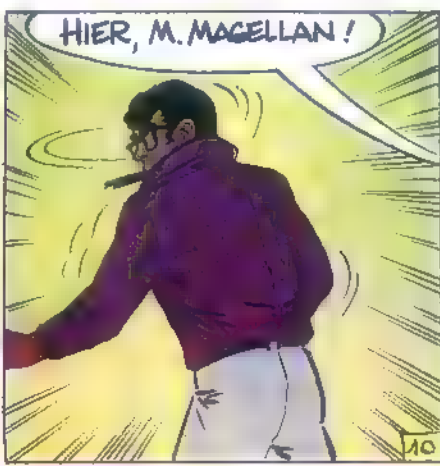
PLOP

150K

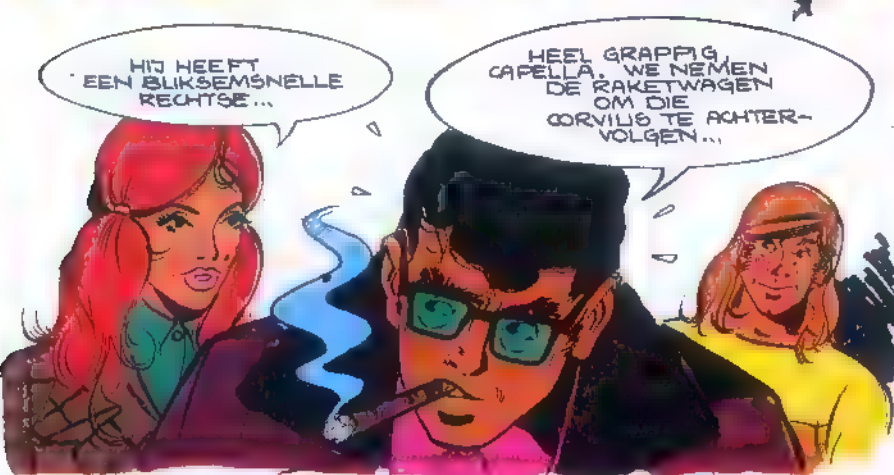
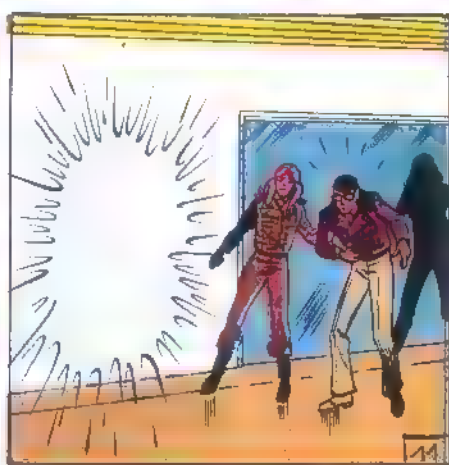
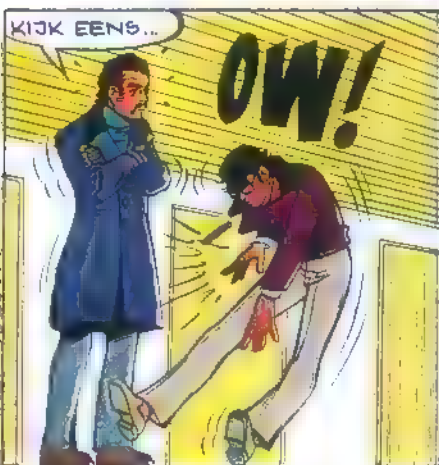

VERDORIE, HIJ IS VERWENEN!

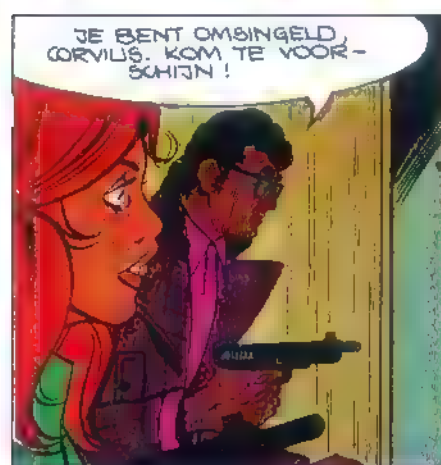
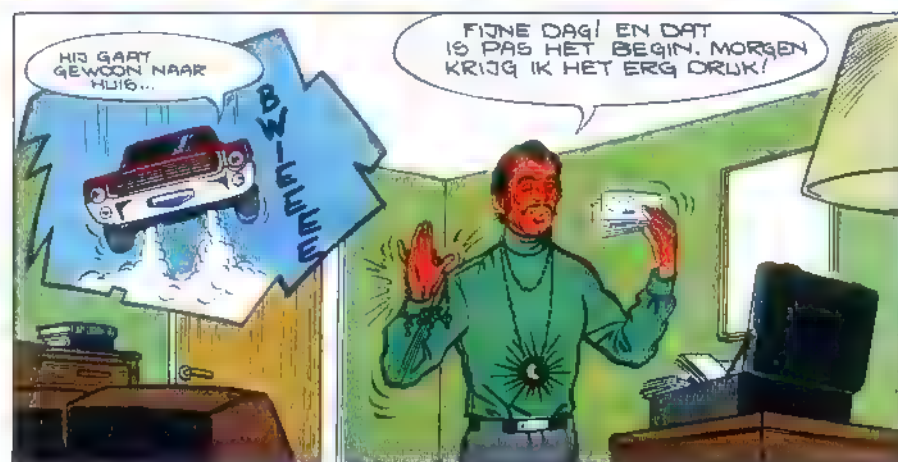
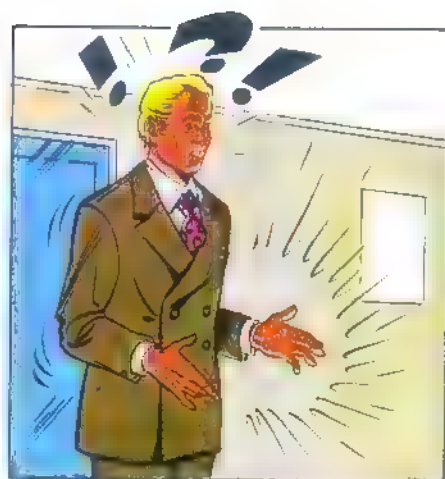

HIER, M. MAGELLAN!

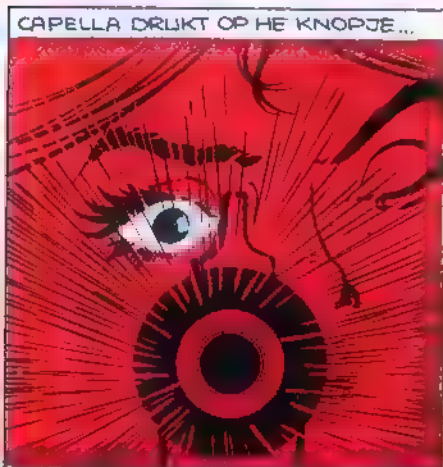

KIJKEN NAAR TEKENAARS

Men vraagt zich soms af *waarom* de productie van Edgar P. Jacobs niet het record in hoeveelheid bereikt, zoals zijn publiek dat zou verlangen. Een blik op de vitrine van de meester bij de laatste tentoonstelling van onze tekenaars, is voldoende om dit te begrijpen. Niet alleen heeft E.P. Jacobs elke tekening vastgespeld (wat twee weken geduurd heeft, maar hij wilde dat werk aan niemand anders overlaten), maar tevens om de maquette van de Zwaardvis te zien en het borstbeeld van professor Sato. De onverwoestbare tekenaar heeft alles met zijn eigen handen volgens tekeningen, foto's en schetsen gemaakt.

Tussen twee «periodes» van Kuifje (rechts «Kuifje in het land der Sowjets» uit 1929 en links «Vlucht 714» uit 1970) kon het personeel van de tentoonstelling jassen e.d. kwijt, waarbij de veiligheidsdienst niet vergeten was. Twee welsprekende voorbeelden maken duidelijk, wie Hergé daarvoor aange trokken had...

Een van de grapjes van de tentoonstelling: voor de bezoekers waren twee telefoontoestellen beschikbaar en men hoefde slechts de hoorn van de haak te nemen om direct verbinding te hebben met... kapitein Haddock, die enkele van zijn welsprekende uitdrukkingen ten beste gaf!

Zeekaarten, een sextant, een verroest anker, touwwerk... Op deze wijze roept Hermann de atmosfeer aan boord van de Cormoran op. Tijdens deze gebeurtenis werd overigens duidelijk dat de Cormoran wel degelijk bestaat en op het ogenblik op de Noordzee vaart.

De wapenrusting en het zwaard zouden al ruim voldoende zijn om de aanwezigheid van Alex te verklaren, maar daarbij komt nog als extra aanwijzing het markante profiel van Jacques Martin. Uit zijn melancholieke blik blijkt wel dat hij de Romeins-Gallische avonturen het liefst zelf mee zou beleven.

Tussen de kop van een stuk wild, dat door Toenga geschoten is en de nieuwste modetekeningen, bestemd voor DE PANTERS verliest Edouard Aidans geen seconde kostbare tijd. Hij neemt nog gauw een kleurplaat door, waar de drukkerij op zit te wachten.

EN HET INDRUKWEKKENDE NUMMER VAN DE DRIE ZIBALLA'S BETEKENDE TEVEN'S HET EINDE VAN HET EERSTE DEEL VAN ONZE VOORSTELLING...

NU HEBT U TWINTIG MINUTEN PAUZE EN WIJ HOPEM DAT U DAARVAN GEBRUIK ZULT MAKEN OM ONZE DIEREN TE KOMEN BEKIJKEN!

DE GROTE WILDE DIEREN KUNNEN ECHTER NIET BEZICHTIGD WORDEN OMDAT ZE NOGAL ONRUSTIG ZIJN DOOR DE VERANDERDE WEERSOMSTANDIGHEDEN.

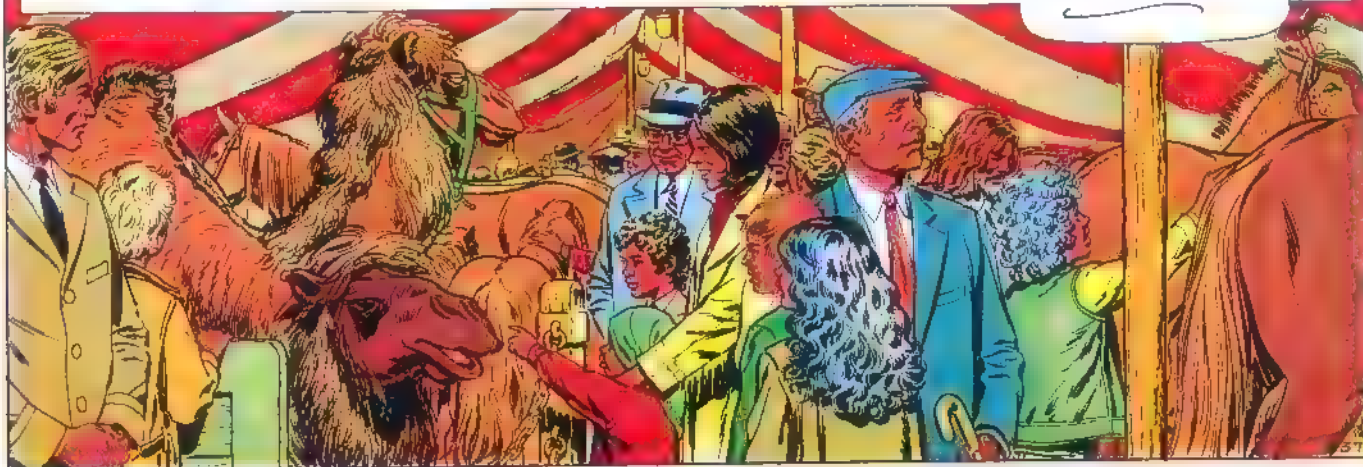
HOE KAN HIJ HET ZEGGEN...

ONGERUST, DOKTERTJE?

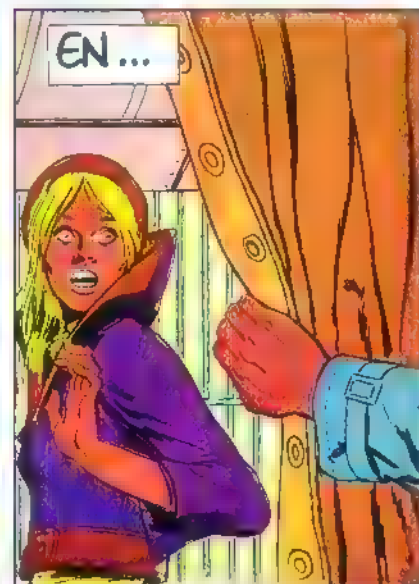
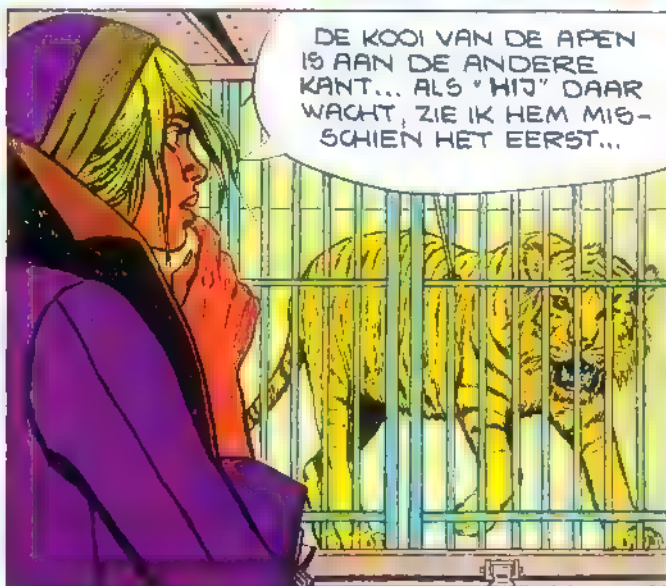
NOGAL, JA. DEZE AVOND ZAL IK NIET LICHT VERGETEN. EN DAN DAT ONWEER ERBIJ. RAGAZZA BRULT ALS EEN WAANZINNIGE EN KOZAK SPRINGT ALS EEN WILDE TEGEN DE TRALIES OP, DE KALMERENDE MIDDELEN HELPEN GEWOON NIET...

DE TOESCHOUWERS LATEN HUN PLEZIER ECHTER NIET BEDERVEN DOOR HET NOODWEER BUITEN... ONTELBARE TOESCHOUWERS EN EEN MOORDENAAR SCHUIFELN DOOR DE TENT OM DE RUSTIGE DIEREN TE GAAN BEWONDEREN...

MISDAAD IN HET CIRCUS

wordt vervolgd

TAKA

TAKATA

JO-EL AZARA
VICQ

TAKA TAKATA, HET IS ERG VRIENDELIJK VAN JE OM ME IN JE PRIVE-VLIEGTUIG MEE TE NEMEN NAAR JE HUISJE IN DE BERGEN...

OH, HET IS SLECHTS EEN EENVOUDIG HUTJE TEGEN DE HELLING VAN EEN BERG, KOLONEL...

MAAR NU WAT ANDERS... ER IS MI IETS OPGEVALLEN AAN HET LANDINGSGESTEL... IETS HEEL BIJZONDER... JA, JA, JA, JA...

MIJ VALT ALLES OP.

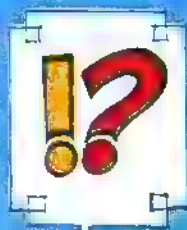
OH OH!

IK ZIE NAMELIJK IETS HEEL UITZONDERLIJKS, WANT IK BEN EEN VOORTREFFELIJK WAARNEMER MET EEN FOTOGRAFISCH GEHEUGEN... OH OH!

HET ZAL U HEEL BINNENKORT DUIDELIJK WORDEN, KOLONEL, WANT WE GAAN LANDEN...

WANT ZIET U, KOLONEL, MIJN PRIVE-LANDINGSTERREIN LIGT EVENEENS OP DE HELLING VAN EEN BERG.

De volgende etappe voor de karavaan van

GO WEST !

In het laatste hoofdstuk van Go West hebben we gezien hoe Barnaby Bumper, Jeremy Longblowhorn en hun vrienden, na de nodige, spannende belevenissen, een korte rustpauze nemen in een klein dorpje, genaamd MEDICINE LODGE, waar ze tevens hun spullen wat op kunnen knappen.

Maar, zoals met alle plaatsen in dit verhaal het geval is, heeft Medicine Lodge in die tijd inderdaad bestaan en bovendien bestaat het nu nog. Go West omvat niet zomaar een reeks willekeurige avonturen. De tocht van Barnaby Bumper komt ech-

ter wel degelijk overeen met de historische werkelijkheid. Natuurlijk zijn er wel figuren in dit verhaal, die aan de fantasie van Derib ontsproten zijn, maar de meeste figuren hadden wel degelijk kunnen bestaan in die tijd op die plaatsen.

Barnaby Bumper heeft New York verlaten op het moment dat honderden pioniers dat inderdaad deden. In huifkarren trokken ze naar het Westen en Derib heeft de belevenissen van zo'n karavaan volkomen authentiek in beeld gebracht. De karavaan is tot nu toe door Pennsylvania, Ohio, Indiana en een deel van Illinois en

Missouri getrokken. Nu zijn ze in Kansas en we kunnen wel zeggen dat het «eenvoudige» gedeelte van de reis achter de rug is. De rustperiodes in Medicine Lodge is dus een soort voorbereiding op het tweede deel van de trek naar het Westen en dat belooft heel wat moeilijker te worden.

Binnenkort zullen we Barnaby Bumper en zijn vrienden weer terugzien. Ze zullen enkele historische gebeurtenissen ter plaatse meemaken, want in de kreek bij Medicine Lodge zijn inderdaad vreemdsoortige dingen voorgevallen. De lezers, die goede geschiedenisboeken over die periode hebben, zullen zeker al weten wat er zal gaan gebeuren.

Voorlopig verklappen we niets, behalve dan dat er jaarlijks duizenden toeristen naar Medicine Lodge gaan om getuige te zijn van de feesten, die gehouden worden als herinnering aan de gebeurtenissen van toen.

Na de verschillende hoofdstukken met Barnaby Bumper in de hoofdrol, zullen we zijn avonturen binnenkort voortzetten in de vorm van een vervolgvraagstuk.

GO WEST !

LUC ORIENT

E. PAAPÉ
GREG

MEER DAN EEN PAAR BLAUWE PLEKKEN ZIJL JE ER NIET VAN OVERHOUDEN, ORIENT!

HET TREKT NOG ALLEEN NOG EEN BEETJE ALS IK LACH, DOKTER. EN LACHEN IS OP HET OGENBLIK WEINIG GEGLAAGD.

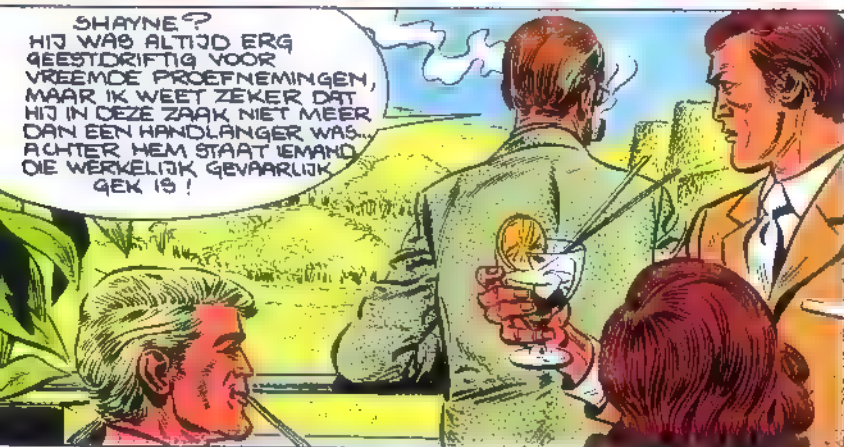

MAAR WE WETEN NU DAT WALTER ERDOOR ZAL KOMEN EN DAT DE BABY ONGEDEERD IS.

DAAR ZEG JE ZOETS... WE ZULLEN HET ER NOG WEL OVER HEBBEN. ZOMETEEN HEB IK EEN ONDERHOUD MET DE OUDERS...

JAMMER DAT SHAYNE DOOD IS. HIJ WAS WAARSCHIJNLIJK STAPELGEK, MAAR HIJ HAD ONTS IN ELK GEVAL KUNNEN VERTELLEN WAT HIJ MET DIE KINDEREN GEDAAN HAD...

SHAYNE? HIJ WAS ALTIJD ERG GEESTDRIFTIG VOOR VREEMDE PROEFNEMINGEN, MAAR IK WEET ZEKER DAT HIJ IN DEZE ZAAK NIET MEER DAN EEN HANDLANGER WAS. ACHTER HEM STAAT IEMAND DIE WERKELIJK GEVAARLIJK GEK IS!

DUS... KUNNEN WE NOG MEER VERWACHTEN?

DAT VREES IK, JA!

IK HEB DE NIEUWE GEVALLEN IN MIJN KAARTSYSTEEM LATEN OPNEMEN... BABY'S MET UITZONDERLIJKE UCHAMELIJKE OF GEESTELIJKE EIGENSCHAPPEN... DE DATA KLOPPEN. HET IS ONGEVEER VIJFTIEN MAANDEN GELEDEN BEGONNEN.

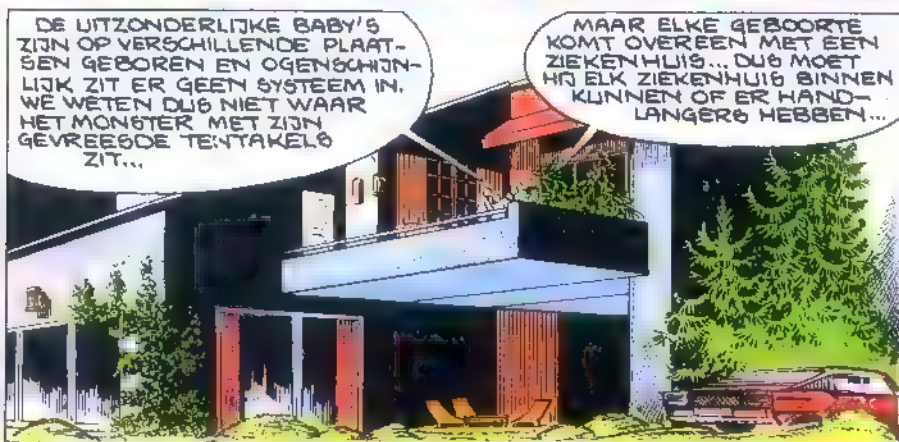
DE KINDEREN, DIE HIJ GEKOZEN HEEFT ZIJN VERSPREID OVER HEEL EUROPA... EN ELKE KEER GAAT HIJ EEN STAPJE VERDER...

ALS HIJ ZO DOORGAAT ZULLEN ZIJN VOLGENDE SLACHTOFFERS VOLSLAGEN GEK WORDEN EN ONDER VRESLIJKE OMSTANDIGHEDEN STERVEN.

Het legioen der verdoemde engelen

De wereld-encyclopedie van h

- De in vetjes gedrukte woorden zullen in een afzonderlijk artikel behandeld worden.
- Het land van oorsprong van elk beeldverhaal zal aangeduid worden op de volgende wijze: B. = België, Fr. = Frankrijk, G.B. = Groot-Brittannië, enz...

AGAR (Frankrijk)

Serie gemaakt voor de *Corriere dei Ragazzi* in 1972 door **Robert Gigi** wat betreft de tekeningen en **Claude Moliterni** wat betreft het scenario. Agar is een kind verloren in de Zuidelijke Galaxie, dat meegesleurd wordt door **Zarra**, een jongedame met snelle beslissingen en ze beleven fantastische avonturen op verschillende planeten van de melkweg. Hun vijand is daarbij **Toimaker** samen met zijn onafscheidelijke **Kanak**.

AGAR AGAR (E)

Naar een scenario van **Sadko** en getekend door **Alberto Solsons**. Agar Agar is een serie uit *Heroic Fantasy* uitgegeven in het weekblad *Dracula*, onder leiding van **Luis Gasca**. Agar Agar is een onschuldig meisje dat besluit om een bezoek te brengen aan de diepte van de oceanen. Ze doet dat inderdaad en ontdekt op de bodem van de zee een dorpie waar zee-meerminnen en tritons wonen. Agar Agar gaat zo van ontdekking tot ontdekking en komt na 12 afleveringen in allerlei vreemdsoortige werelden terecht, waar ze het verleden en de toekomst ontmoet.

AGGIE MACK (U.S.A.)

C. *Chicago Tribune - New York News*
In 1946 uitgewerkt door **Hal Rasmusson**. Aggie Mack (later kortweg Aggie) begon op het klassieke thema van Assepoester, maar gemoderniseerd en minder hard: haar vader is weduwnaar en hertrouwd. Als marine-officier is hij altijd afwezig. Aggie woont bij haar stiefmoeder en de dochter daarvan, werkt als dienstmeisje voor ze en wordt op allerlei manieren geplaagd. Later wijzigt dit alles zich een beetje, vooral als **Roy Fox** de serie overneemt in 1962, met een modernere en meer karikaturale aanpak. « Aggie » wordt dan een humoristische serie met opgroeiende figuren zoals de pin-up **Flame**, Aggie zelf, een beetje van de voorgrond verdrongen door de figuur van **Wayout**, de onverantwoordelijke en halve gare lastpost. Deze serie is het onderwerp geweest van een imitatie-vervolgserie in Frankrijk, zijnde *Pauvre Aggie*.

AGENT SECRET E. 1000 (L) (Frankrijk)

E.1000 is de beste en enige geheim-agent van de staat Strychinie. Zijn opdrachten brengen hem onvermijdelijk naar **Belladonie**, de machtige en weinig gewetensvolle buurstaat. E.1000 is een kortstondige held van **Christian Godard**. Dit grappig verhaal is in de vorm van korte volledige afleveringen verschenen in *Pilote* in 1961 en 1983.

AGENT SECRET X.9 (U.S.A.)

Cf. *Secret Agent X9*

AGHARDI(E)

Een van de eerste series van **Enrico Sio**, getekend in 1969 en verschenen in **Bang**. Aghardi maakt deel uit van de hele reeks vrouwenportretten, die voor het grootste deel verschenen in het blad *Dracula*. Yellow Kid te Lucca 7 (Grote prijs van de strip 1971).

AGRUME EN PEPIN (Frankrijk)

Agrume en Pépin, broer en zus samen in een ruimteavontuur, een bezoek brengend aan interstellair ruimteschip van gezelschap van **Pocket**, hun trouwe zakformaat kangoeroe. Bestemd voor de lezers van *Fripounet*. Dit aantrekkelijke werkje is een uitstekende kennismaking met de fantasie. Uitgegeven sinds 1970 door **Castan** (tekeningen) en **Mauguil** (tekst).

AGUAR (in Prince Valiant van H. Foster) U.S.A.

Aguar, koning van Thule, vader van **Prince Valiant**, werd onttroond door de overweldigende **Sligon** en vlucht naar het Engeland van **Koning Arthur**, waar hij zich met zijn koningin, zijn zonen en enkele getrouwen vestigt in de moerassen van **Fens**. Na een verblijf van negen of tien jaar kan hij zijn koninkrijk weer veroveren (1939) met de hulp van zijn zonen. Sindsdien regeert hij tamelijk vreedzaam over zijn Vikingen, niet zonder verschillende aanvallen terug te moeten slaan, een taak waar Valiant zich met verve van kwijt. De strenge koning Aguar heeft zich echter volledig overgegeven voor de schoonheid van zijn schoondochter **Aleta**.

AHERN (Eugene L) U.S.A.

Soms verkeerdelijk **Ahearn**. Deze Amerikaanse tekenaar was eerst model voor herenmodetekeningen in Chicago. Gedurende drie jaar volgde hij de lessen aan het **Chicago Art Institute**. Ahern wierp zich vervolgens op het tekenen van humoristische onderwerpen en karikaturen voor een syndicaat in Cleveland. In 1921 ontwierp hij een humoristische dagelijks verschijnende strip met blijvende figuren, « **Our Boarding House** » (Ons Pension). De serie had snel succes en werd een beeldverhaal, dat voortgezet werd onder de titel « **Room and Board** » toen hij in dienst genomen werd door **K.F.S.** Hij ontwierp ook twee grappige series « **The Squirrel Cage** » en « **The Nut Bros** ». Ahern woonde in **Bel-Air** bij Hollywood. Hij stierf vijftien jaar geleden.

AHIER Robert (F)

Robert Ahier houdt zich voor Frankrijk bezig met de verschillende rechten van beeldverhalen, die in de U.S.A. gepubliceerd worden door **Chicago Tribune New York News, N.E.A.** en **United Syndicate**.

AIDANS Edouard

Belgische tekenaar geboren op 30 augustus 1930. Hij begon met verhalen van **Oom Paul** in **Robbedoes** in 1946, gaat daarna over naar **Kuifje**, waarvoor hij realistische volledige verhalen maakt onder het pseudoniem **Joke**. Het eerste vervolgverhaal is in 1960: « **Het Groene Dossier** ». Hij betreedt het gebied van de humor met **Bob Binn**, daarna volgen twee grote successen « **Toenga** » in 1961 en « **Marc Kleester** » in 1963. In 1965 ontwerpt hij voor *Pilote* een detective-figuur « **Alex Vainclair** » en hij maakt ook illustraties voor romans in de serie « **Marabout Junior** ». Hij gaat door met **Toenga** en **Kleester** in **Kuifje** en maakt voor hetzelfde blad « **De Panthers** » in 1971 in samenwerking met **Greg**. Edouard Aidans is een veelzijdig tekenaar en heeft bij de jongeren veel succes.

AIGLE D'OR (Frankrijk)

Western-held, opperhoofd van een Indianen-

Aggie Mack - door H. Rasmusson

Agar Agar - door C. Moliterni en R. Gigi

Aggie Mack - door H. Rasmusson

stam, middelmatig getekend door een onbekende Spaanse beginnening. Het was opgenomen in een maandblad, uitgegeven door de S.F.P.I. in de jaren 60-61. Een groot volledig verhaal van Pierre Dupuis vormde een gelukkige aanvulling van deze halfmaandelijkse aflevering.

AIGLE DU CIEL (L) (I)
In l'As cf. Il Legionario.

AIGLE NOIR (Fr.)
Beroemde held uit een Amerikaanse televisieserie, in Frankrijk uitgezonden. Aigle Noir werd ook in stripvorm uitgebracht. Dat was het geval met het blad onder dezelfde naam dat uitgegeven werd in 1960 door Sagédition. De tekeningen waren van Fernand Fusco en gaven zeer traditionele avonturen te zien van het Opperhoofd van de Cheyennes. De serie werd voortgezet tot in 1964. Een nieuwe uitgave in whisky et Gogo in 1971 bij dezelfde uitgever.

AIGLON (L) (B)
Propaganda-maandblad van de Club van Aiglon-chocolade, uitgevoerd en getekend door Bizuth (1949-1957).

AIN'T I A GRAND AND GLORIOUS FEELING? (U.S.A.)

Humoristische serie in 6 of 11 tekeningen, zonder blijvende figuren, ontworpen door Clare Briggs rond 1919-1920 en die beroemd werd in de jaren twintig. Het thema was dat van de opluchting na de angst. Bijvoorbeeld: « Als je er thuis uitgegooid wordt... en je nergens een onderkomen vindt... en als ze nergens kinderen in leegstaande flats willen hebben... en als alles verloren is... en als je dan een vage kennis tegenkomt, die je direct aan een woning helpt... is dat dan geen heerlijk gevoel? »

AIR ACE (U.S.A.)
Comic-book uitgegeven door Street and Smith van 1940 tot 1947 (ongeveer 38 nummers). De eerste 12 nummers droegen de titel Bill Barnes, America's Air Ace, volgens de naam

van een boekenheld uit de luchtvaartwereld (cf. Bill Barnes en Pulp). Daarin was een luchtvaartheld terug te vinden van het type superhelden, The Phantom Flyer.

AIRBOY (U.S.A.)

1. Superheld ontworpen door C. Biro in de comic-book Airfighters in 1942. Hij werd getekend door o.a. Dan Barry, in 1943-44 en 1947, door Tony & Preta in 1943, Carmine Infantino in 1946 en 48. Verdween in 1953 en heette in het burgerleven Davy Nelson.

2. Comic-book (uitgever Hillman). Vanaf nummer 23 omgedoopt in Airfighters. Laatste aflevering in mei 1953. Naast Airboy nog meer superhelden bevattend: Black Angel (een vrouw), The Heap, Skywolf, Iron Ace (Captain Britain, 1942-45).

AIR HAWK (Australië)

Eigentijds beeldverhaal door John Dixon. Het zijn de avonturen van Jim Hawk, piloot en eigenaar van een kleine maatschappij van luchttaxi's, die over de Australische wouden zwerft met een driemotorige Havilland « Dove », zieken vervoerend, hulp verlenend bij ongelukken en ontsnappend aan stormen en bandieten. Hij heeft zeker geen tijd om zich te vervelen. J. Dixon is een knap tekenaar en zelf piloot.

AIRMAN (Fr.)

Fantastische serie van Pierre Dupuis, waarbij hij zijn beroemde figuur Anton Marcus in beeld brengt. Tweemaal per maand verscheen dit in 1953-54 bij SFPI.

AIRSHIP MAN (the) (U.S.A.)

Een van de eerste beeldverhalen in 1902 gemaakt door C.M. Kahless. Het zijn de humoristische avonturen van een fanatieke ballonvaarder, die zich altijd aan boord van zijn toestel verplaatst. The Airshipman heeft beslist recht op de titel van « eerste avonturentrip van de luchtvaart ».

AKIM (I)

Italiaanse serie in 1950 ontworpen door de Italiaanse tekenaar Pedrazza. Deze serie doet

denken aan Tarzan. Het ontstaan van Akim doet denken aan die van de held van Edgar Rice Burroughs. Akim is de zoon van een Engelse graaf, Frederick Rank. Zijn zoon Jim (de latere Akim) en zijn moeder spelen na een schipbreuk aan op een verlaten strand. Maar de moeder wordt gedood door een panter en Jim wordt ontvoerd door Arab, een wijfjes-gorilla. Het kind groeit op, wordt een bijzonder sterke man en een vriend van de dieren in de jungle. Zijn metgezellen in het avontuur zijn: Rita, een meisje, waar hij in het geheim verliefd op is, en Kar en Zug, twee ondeugende chimpansees. Het succes van deze serie is nogal verbazingwekkend omdat de tekenstijl nogal middelmatig is en het onderwerp verre van oorspronkelijk. Na 1955 is Akim, voortgezet door veel tekenaars, in Frankrijk met succes uitgegeven in Akim en Akim color.

ALAIN CARDAN (Bel.)

Figuur gemaakt door Gérard Norton in 1956 voor nummer 27 van het weekblad Risque tout. Met de verdwijning van deze uitgave keert Alain Cardan, burger uit de ruimte, terug in Spirou (Robbedoes) vanaf 1957. Alain Cardan krijgt een opdracht in de ruimte, waar hij fantastische detective-achtige avonturen beleefd. De laatste avonturen werden geschreven door Yvan Delporte en wel tot in 1960, het jaar van zijn definitieve verdwijning.

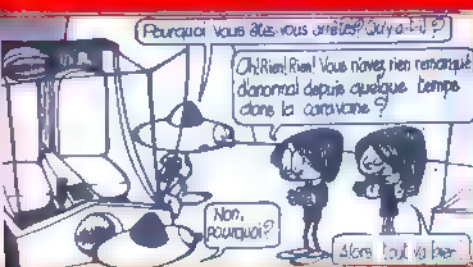
ALAIN CHEVALLIER (Bel.) Copyright Rossel. Automobiël-serie in 1971 ontworpen door de Belgische tekenaar Cap voor het dagblad « Le Soir », Brussel.

ALAIN ET CHRISTINE (Bel.)

Grappig verhaal vol vrolijkheid en humor. Gemaakt door Martial voor la Récréation, een wekelijks bijvoegsel van het Belgische dagblad « La Dernière Heure », in 1956. Alain en zijn zusje Christine beleven raadselachtige avonturen in een land vol feen en toverhek-sen.

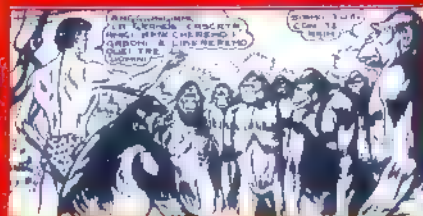
ALAIN LA FOUDRE
Cf. Dick Fulmine

Wordt vervolgd

Ed. Aldens

« Air Hawk »
van J. Dixon.

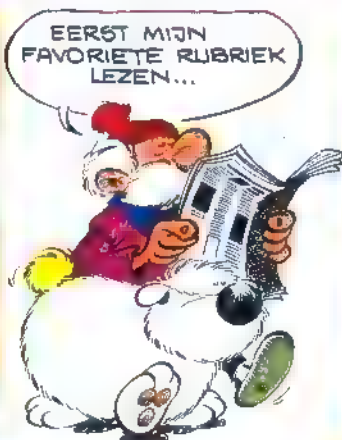
« Akim » van Pedrazza

« Alain en Christine »
door Martial

VIJFTIEN MILJOEN MEDEMENSEN HEBBEN HULP NODIG!

EEN WERELDDAG VOOR EEN STRIJD TEGEN EEN SPOOK UIT EEN ANDERE TIJD!

Er zijn nog woorden en namen, die niemand hardop uit durft te spreken omdat de diep ingewortelde vrees uit lang vervlogen tijden nog altijd bestaat.

In de Middeleeuwen was dat de pest, een zo afschrikwekkende ramp, dat de angst ervoor nog niet verdwenen is. En toch weet iedereen dat de

geneeskunde de pest overwonnen heeft. Maar de mens heeft nog voor dat spook van enkele generaties geleden en dat in een eeuw van super-sonische vliegtuigen, atoomenergie en voortdurend nieuwe ontdekkingen.

Neem het geval van de lepra nu. Het is een ziekte als elke andere ziekte,

die uitsluitend vreselijke gevolgen heeft als er niet op tijd iets tegen gedaan wordt. Het is niet meer de onherroepelijke terdoodveroordeling van vroeger. Men weet wat er tegen gedaan moet worden, maar het werkelijke probleem is tegenwoordig de geldkwestie.

Om de vijftien miljoen leprozen (of melaatsen) van onze tijd te helpen, zijn medicijnen, artsen, vervoermiddelen en ziekenhuizen nodig. Goede wil is niet alleen voldoende, want vroeg of laat komen er toch rekeningen, die betaald moeten worden. En het zou toch werkelijk ☐ te dol zijn als die rekeningen een onoverkomelijke moeilijkheid zouden blijken te zijn. Kijk nu eens naar het meisje op de hierbij afgedrukte afbeelding. Misschien ☐ ze met de leprabacil besmet. Dan moet er ogenblikkelijk ingegrepen worden, anders zal ze misvormd worden. Dat gebeurde met alle leprozen in de tijd dat pater Damiaan ze ging verzorgen en helpen op een eiland in de Stille Zuidzee.

Maar het is absoluut ondenkbaar dat zieken in de tweede helft van de twintigste eeuw niet op tijd verzorgd zouden kunnen worden.

Weet je hoeveel er nodig is om een lepralijder gedurende een jaar te verzorgen? Honderd frank (zeven gulden). Dat is zo ongeveer niets. Maar er zijn vijftien miljoen lepralijders.

Dat is de grote moeilijkheid en daarom wordt op de eerste zondag van deze maand de Werelddag voor lepralijders gehouden. Op 29 en 30 januari zal men trachten vijftien miljoen maal die honderd frank te verzamelen, zodat het spook voor een jaar overwonnen is.

Zonder jouw hulp wordt het misschien een mislukking, maar gelukkig ben jij er ook nog.

Er zijn twee manieren om deel te nemen aan de strijd tegen de lepra. Je kunt een bedrag aan geld overmaken op prk. 462.50 van de Wereldlepradag.

Of je kunt daadwerkelijk meehelpen. Daarvoor hoef je (voor België) alleen maar te bellen naar 02/19.29.96. Dan hoor je er wel meer over.

laatste zondag van januari

wereld
dag
voor de
melaatsen

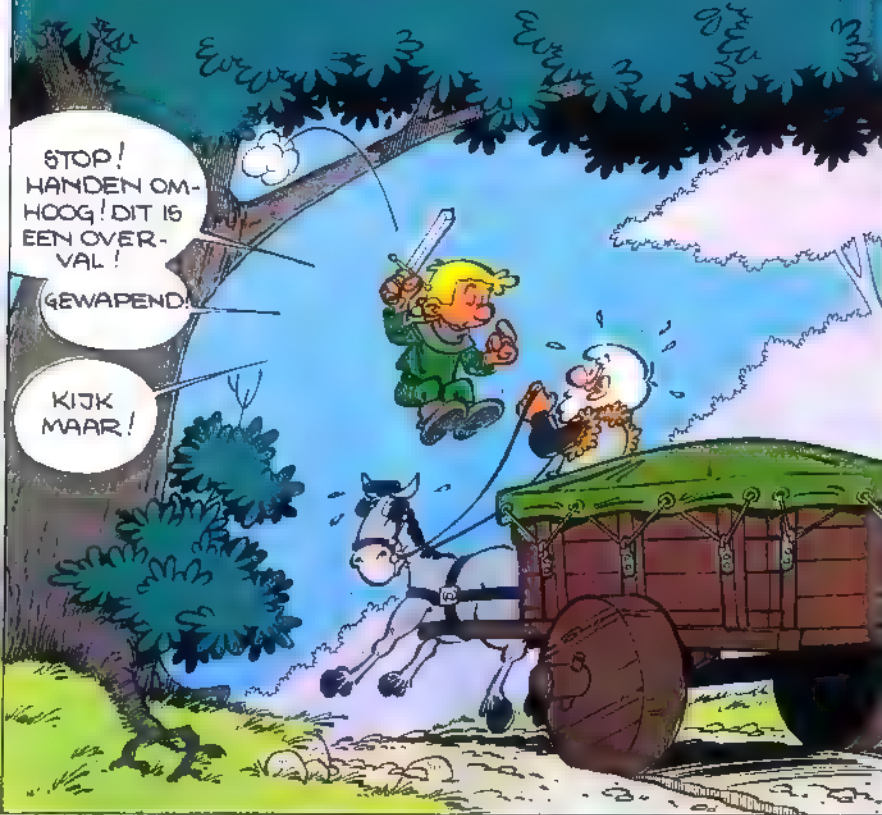
ROBIN HOED

STANDBEELD

EEN AVONTUUR ROBIN HOED

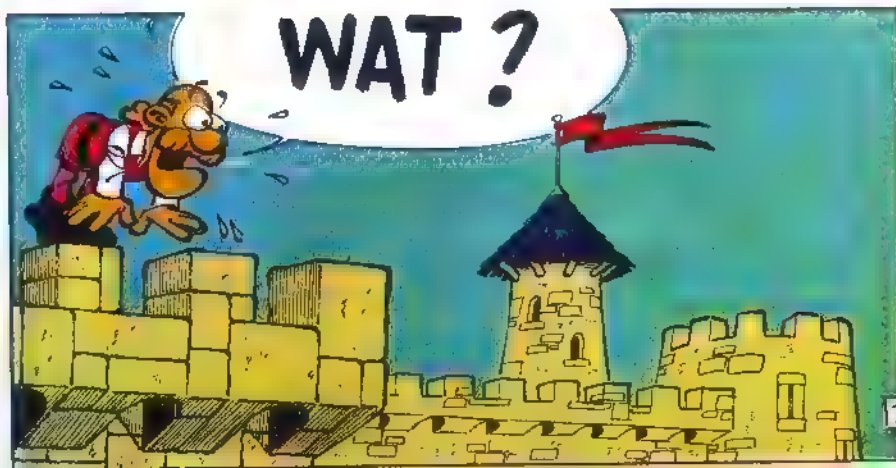
TEKENINGEN: TURK TEKSTEN: DE GROOT

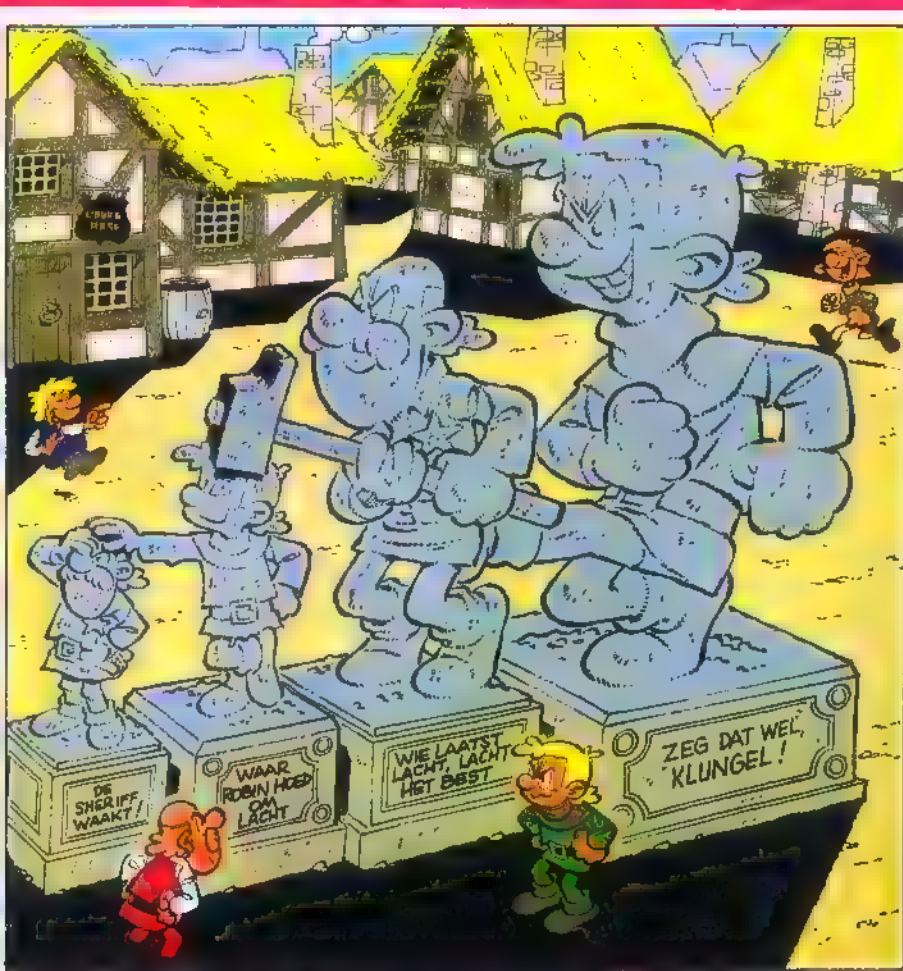

OH, MAAR DAT GAAT ZOMAAR NIET!

BEELDHOUWER!

OH, DUS JE WILT OORLOG? DAT KAN!

BEELDHOUWER!

AHA, EINDELIJK! WE ZOCHTEN U AL!

DAAR BEN IK! DAAR BEN IK!

EEN BEELD EN WEL DIRECT!

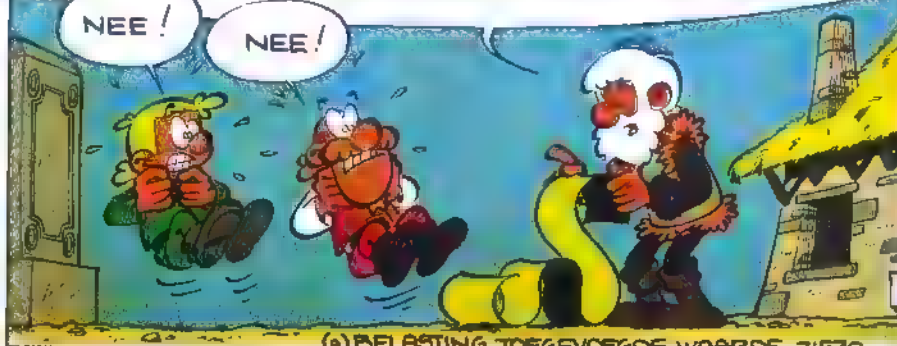
OGENBLIKJE!

BEHALVE DE BORGSOM, DIE U GESTORT HEBT, BENT U MIJ 12.000 DUKATEN SCHULDIG VOOR HET WERK, PLUS 30% EXTRA VOOR HET SPEEDWERK, PLUS 10% VOOR HET MATERIAAL EN 14% B.T.W. (!)

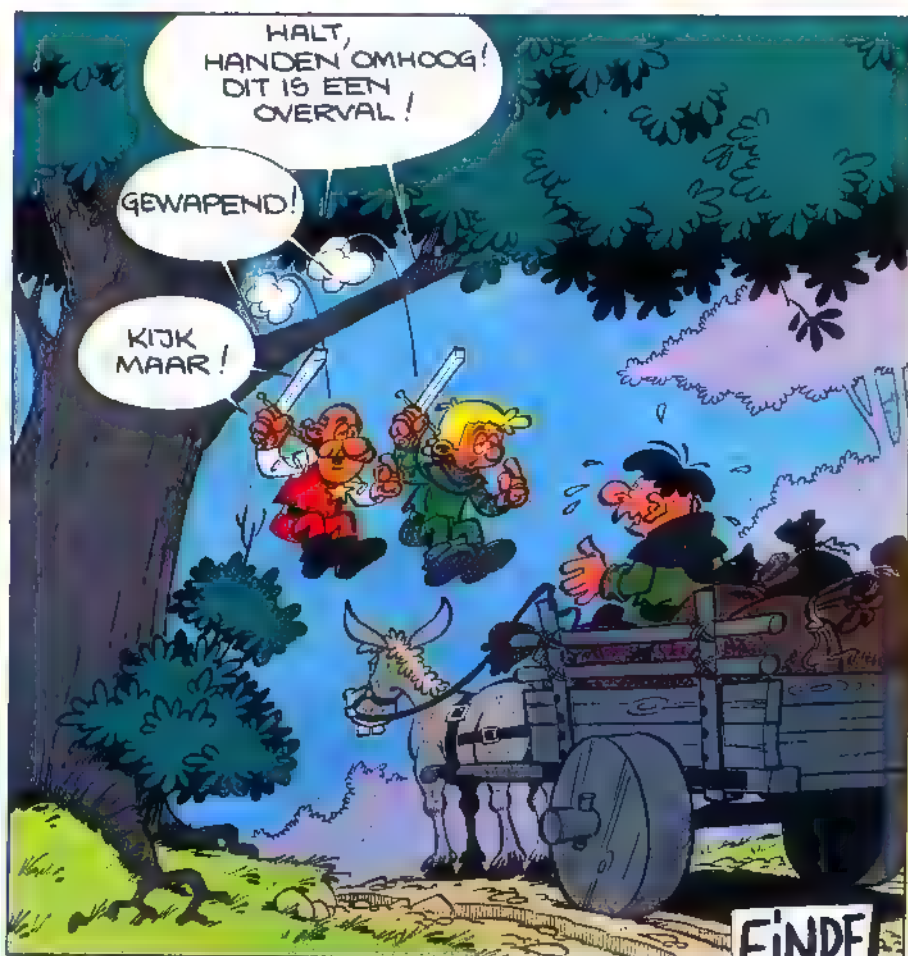
NEE!

NEE!

(!) BELASTING TOEGEVOEGDE WAARDE, ZIEZ

BLAKE & MORTIMER

E.P. JACOBS

WEL ALS DIE **SAMOERAÏ-ROBOT** ZOIETS DOODGEWOONS IS, DAN MOET IK ZEKER AANNEMEN DAT DE AANWEZIGHEID VAN DIT CONTROLE-SYSTEEM TWINTIG VOET ONDER DE GROND EVENEENS DOODNORMAAL IS?

OH, HET ZIT ZO... ONDER DEZE VILLA BEVONDEN ZICH RIJKE GROTEN. IK HEB NIETS ANDERS GEDAAN DAN ER ZO GOED EN ZO KWAAD ALS HET GING, EEN EENVOLDIG LABORATORIUM IN ONDER TE BRENGEN.

DOODEENVOLDIG? HUM, HET ZIET ER MEER LIET ALS EEN SCIENCE-FICTION-VERHAAL.

DAAROM WILDE IK DIT ALLES OOK VERHOUDEN VAN DE MISPLAATSTE NIEUWGERIGHEID VAN BEPAALDE ELEMENTEN.

MAAR DE FEITEN LIGGEN ALS VOLGT: ONS CENTRUM HOUDT ZICH, ZOALS U WEEFT, BEZIG MET RUIMTE-ONDERZOEKINGEN. DAT HEEFT MIJ GEBRACHT TOT DE SAMENSTELLING VAN EEN ROBOT, DIE DE MENS ZOU KUNNEN VERVANGEN TIJDENS ZEER GEVAARLIJKE FASES VAN HET RUIMTE ONDERZOEK, ZOALS BIJVOORBEELD DE BESTUDERING VAN STRALINGEN OF DE LEVENSONSTANDIGHEDEN OP EEN ANDERE PLENETE ZODAT ER GEEN MENSENLEVEN IN GEVAAR KOMEN.

IK HEB OUS NIET ZOMAAR EEN ROBOT ONTWOORPEN DIE AFHANKELIJK ZOU ZIJN VAN DE AARDE ALS ENERGIEBRON, MAAR EEN **ANDROÏDE** DIE ZICH OOK IN DE LICHT KAN ONTWIKKELLEN.

EEN VLIEGENDE ROBOT?

INDERDAAD. DEZE **ANDROÏDE**, WAAR IK EEN ABSOLUUT MENSELIJKE VORM AAN KAN GEVEN, IS VOORZIEN VAN EEN **ELEKTRO-CHEMISCH SYSTEEM** MET DEZELFDE WERKING ALS DE HERSENEN. DE WERKING ERVAN WORDT VERZORGD DOOR BUITENGEWOON STERKE BATTERIJEN, DIE GEVOED WORDEN DOOR EEN **THERMO-CHEMISCHE GENERATOR**, DIE IK ZELF SAMENGESTELD HEB.

ELEKTRONISCH EN CHEMISCH... HET BEELD VAN DE TOEKOMST!

MAAR IK WIL EVEN DUIDELIJK STELLEN, DAT IK DEZE ANDROÏDE OM HET EVEN WELKE VORM OF WELK LITERLIJK KAN GEVEN EN DAT IK NEM TOT IN HET ONEINDIGE KAN VERMENIGVULDIGEN DOOR **ELEKTRONISCHE KUNSTMATIGE BEVRUCHTING**.

FANTASTISCH!

DIT IS ECHTER ALLEMAAL NOG THEORIE. DAAROM WIL IK NU OOK OVERGAAN TOT EEN PRAKTISCHE DEMONSTRATIE, DIE EEN EN ANDER DUIDELIJK ZAL MAKEN...

AL PRATEND IS PROFESSOR SATO NAAR DE BEDIENINGSTAFEL GEGAAN EN...

KIJK... VERDRAAI!

wordt vervolgd

Opgelet! Bifi-eters in actie!...

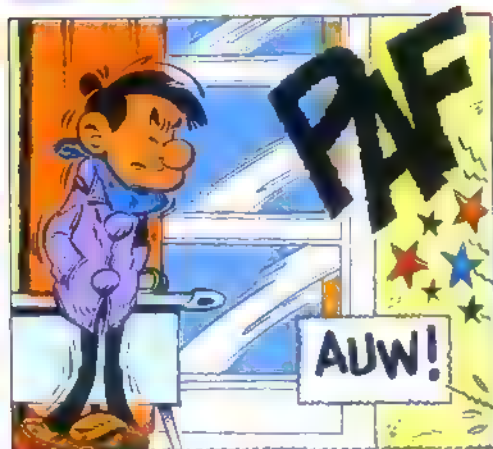
Uit de weg voor de doordrijvers!
De recordbrekers. De haantjes-de-voorste.
De overwinnaars! In alles. Hoe zij dat klaarspelen?
Zij teren niet op snoep : zij smullen Bi-Fi.
Om 10 en 4 en 6 uur eten zij die voedzame smul-salami.
Boordevol energie.
Word ook Bifi-eter . . . dan kom je beter vooruit!

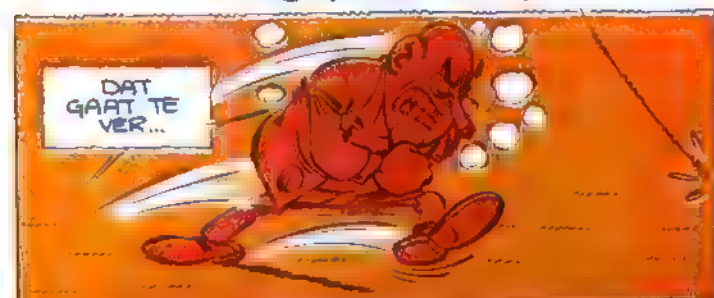
Bi-Fi de voedzame smul-salami

ZWAN

GEMENE DIKZAK! LELIJKE VETVLEK! ACHTERBAKSE BLAASKAAK!

BRUNO BRAZIL

William VANCE
Louis ALBERT

IN EEN BLIKSEMSNELLE
BEWEGING GEEFT BRUNO
BRAZIL VOL GAS...
HELAAS EEN HALVE
SECONDE TE LAAT
EN...

BA-AAANG

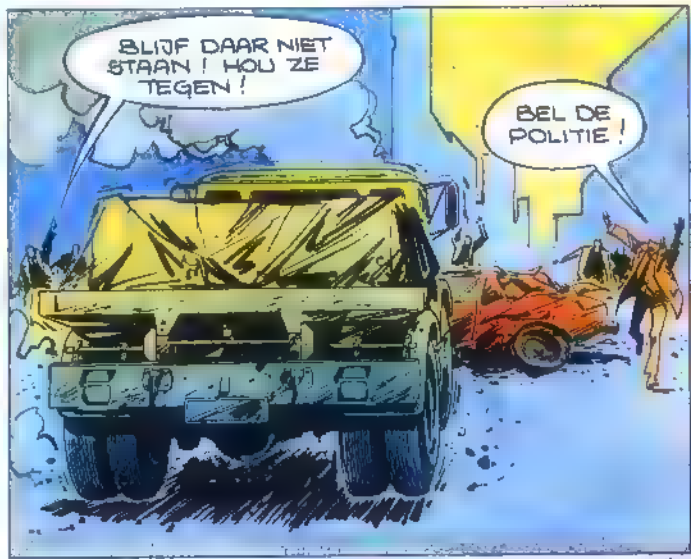
DAT IS MOORD! HIJ
DEED HET MET
OPZET!

KIJK, HIJ
PROBEERT ER VAN
DOOR TE GAAN!

BLIJF DAAR NIET
STAAN! HOU ZE
TEGEN!

BEL DE
POLITIE!

STOP DIE WAGEN
EN KOM ERUIT!
DAT GAAT ZOMAAR
NIET!

OH NEE?
VERDWIJN
TOCH, MAN.
WAAR
BEMOEI JE
JE MEE!

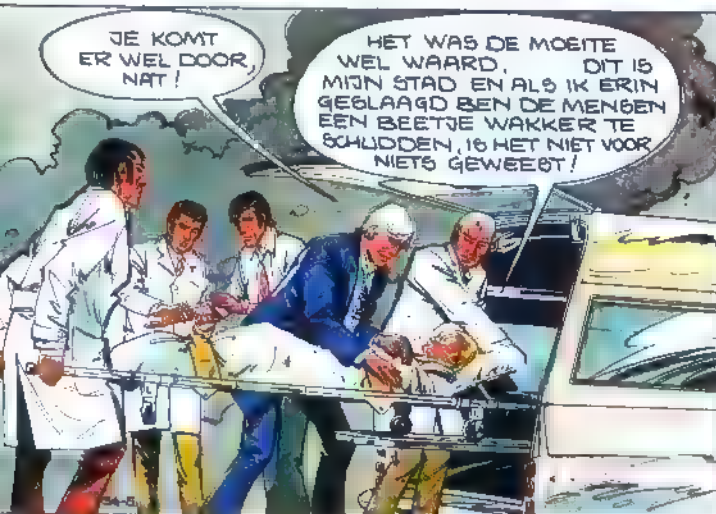
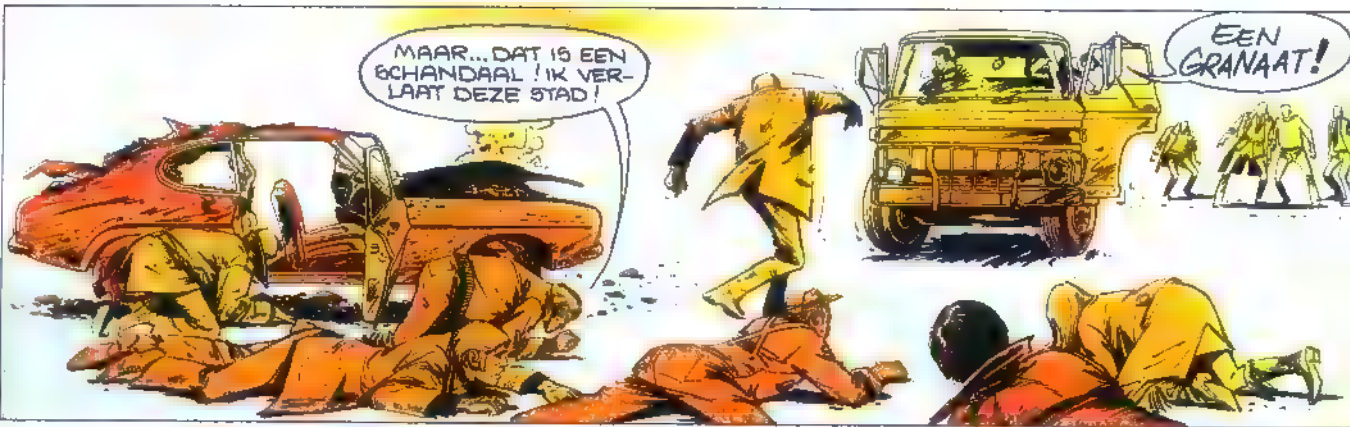

ALLEMAAL OP DE GROND
EN HET HOOFD BEDEK-
KEN!

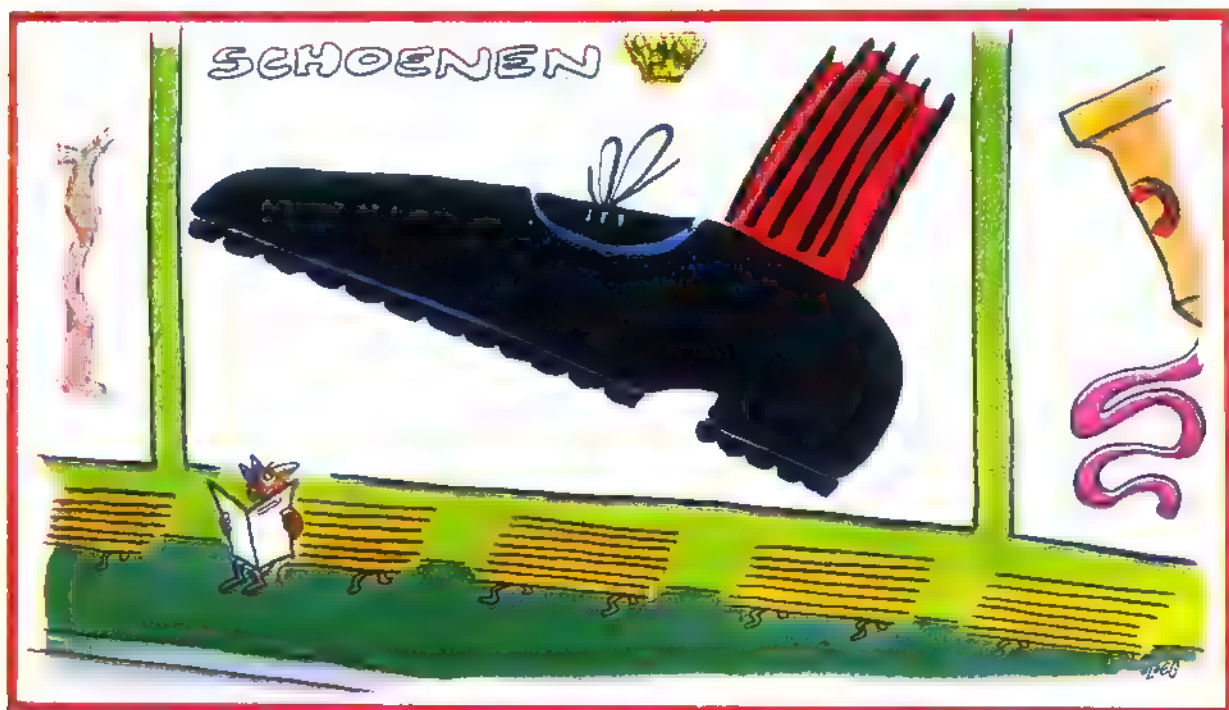
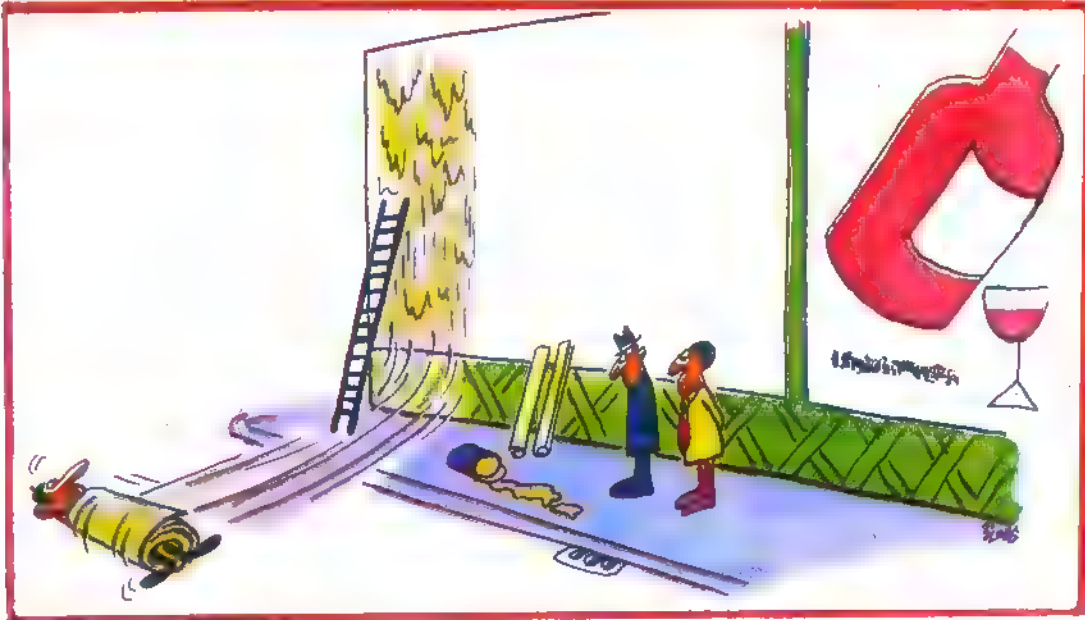
de nacht der jakhalzen

wordt vervolgd

op de affiche: PLOEG

2000

magazine

ONS
DOSSIER:
DE
AFFICHE

ONS DOSSIER OVER DE AFFICHE

*Is de affiche of het
aanplakbiljet
in onze huidige
maatschappij
nog altijd even
belangrijk ?
Moeten we het niet
eerder
zoeken in de
publiciteitsmedia zoals
de radio,
en de televisie en de
film ?
Toch bestaat het
aanplakbiljet nog
altijd.
Daar, waar de
beschaving
niet kan doordringen,
is wel de affiche
te vinden.*

*Een figuur, een naam : Hamlet.
Is er meer nodig om het
toneelstuk aan te kondigen ?
Alleen de naam
van de schouwburg
hoeft er nog maar bij.*

HAMLET.

DE AFBEELDING IS BELANGRIJK

Onze beschaving is, of we dat willen of niet, een beschaving van het **BEELD**. De mens heeft beelden nodig om geestdriftig te worden en om bepaalde dingen te blijven herinneren of om vlug iets nieuws te zien. Want de ontwikkeling van het aanplakbiljet hangt af van de snelheid waarmee het gelezen wordt of liever, waarmee het beeld opgenomen wordt. We hebben geen tijd meer voor lange teksten. Beelden spreken veel sterker tot de gehaaste mens, tot de automobilist, die snel voorbij raast, tot de inzittenden van 'n trein of een bus. Ze moeten in een oogopslag het afgebeelde onderwerp in zich kunnen nemen. Tekeningen, kleuren, foto's de afmetingen en de slogans zijn daar allemaal op gebaseerd. Vroeger had de mens niet genoeg voorwerpen om zijn verlangens te bevredigen. Tegenwoordig heeft hij er te veel. De huisvrouw kan kiezen uit tien verschillende waspoeders, de kinderen kunnen kiezen uit allerlei soorten snoepgoed, de arbeider kan kiezen uit honderd vervoermiddelen. Per jaar proberen vijfthonderd miljoen aanplakbrieven de mens ertoe te brengen om een bepaald voorwerp te kiezen.

Op het aanplakbiljet wordt van alles te koop aangeboden. Sigaretten, toneel, politieke figuren, vakantiereizen, een ideaal. Er zijn zelfs affiches gebruikt om het voeren van oorlogen te idealiseren. Daartegenover staat weer het beeld van de vredesduif met de palmtak in de snavel. Voorbeelden te over.

Met een aanplakbiljet kun je de bladzijde niet omslaan of de knop omdraaien. Het beeld wordt je als het ware «opgeplakt». Is de affiche de kunstvorm van de straat? Sommige mensen beweren dat, anderen ontkennen het ten sterkste. In elk geval hebben de technische vooruitgang en de ontwikkeling van de fotografie een deel van de artistieke kwaliteiten van het aanplakbiljet verloren doen gaan. En als een half verscheurde en vergeeld aanplakbiljet aanleiding geeft tot abstracte tafereelen, is dat geen opzet.

In de grafische kunst zijn allereerst

*Nederlandse tulpen zijn
overal bekend.
Veel hoeft daar
niet bij gezegd te worden.
De letters als een ring om
de aardbol zijn welsprekend
en het beeld wordt door
iedereen begrepen.*

mooie aanplakbiljetten bekend. Sommige worden zelfs in musea bewaard. Maar dat is niet de voornaamste doelstelling. Die ligt in de overbrenging van een boodschap met als voornaamste doel om voordeel ervan te hebben.

WELSPREKEND ZIJN IN ENKELE WOORDEN

«Welsprekend zijn in slechts enkele woorden, dat is de bedoeling van het aanplakbiljet!» Savignac heeft zich eens als zodanig uitgedrukt en hij was een van de beroemdste ontwerpers van affiches. En Savignac had gelijk. Toulouse-Lautrec kon, aan het eind van de vorige eeuw, rekenen op een opmerkingstijd van twintig seconden: zijn publiek wandelde of reed in koetsen over de boulevards. Tegenwoordig heeft het oog slechts twee seconden om het beeld van een aanplakbiljet te vangen.

De slogans moeten kort zijn en liefst in diepgaand bestudeerde kleuren.

«Monsavon», het beroemde ontwerp van Savignac.

*Een wollen want versierd
met een zon,
het handvat van een skistok
hiermee wordt voldoende
duidelijk gemaakt
hoe aangenaam
skiën wel kan zijn.*

SLA OM

ONS DOSSIER OVER

de AFFICHE

VERVOLG

Want de kleuren van onze aanplakbiljetten zijn wetenschappelijk samengesteld. Wist je dat rood bijvoorbeeld zichtbaar is in 226/10.000 seconde? Groen vraagt 371/10.000 seconde, blauw 589/10.000 seconde, geel 963/10.000e seconde. Oranje is bijzonder goed zichtbaar. De beste kleurensamenstellingen vormen rood op een lichtblauwe of grijze achtergrond; rood in tegenstelling tot geel-groen, of oranje op een donkerrode ondergrond. De psychologie bemoeit zich ermee!

De klassieke onder de klassieken, de figuur van de danseres-zangeres Jane Avril door Toulouse-Lautrec

Een auto, die in volle vaart door een plas water rijdt, beheerst de omgeving. Een cabriolet, die met geopende portieren stilstaat bij een rivier, brengt rust en romantiek. Dat staat allemaal in diepzinnige kunstwerken over het aanplakbiljet en het is waarschijnlijk zeer waar.

Men heeft bewezen dat op het ogenblik door de aanzienlijke ontwikkeling van de grafische kunsten, de film en de fotografie TACHTIG PROCENT VAN ONZE INDRUKKEN waargenomen worden door de ogen!

Daar zijn studies over gemaakt en men heeft de proef op de som genomen.

Een scheerapparaat of een wasmachine, die aangeprezen worden door lelijke mensen, waar niemand op zou willen lijken, zullen geen grote verkoopschijfers halen. Ze zullen echter wel verkocht worden als de heer of de dame op de affiche sympathiek zijn. Glimlachende kinderen, die op een schommel spelen, zullen de mensen eerder van het nut van hoofdpijnpoeders overtuigen als een van pijn vertrokken gezicht. Dat lijkt vreemd, omdat het tweede onderwerp meer te maken heeft met het voorwerp, maar zo is het nu eenmaal.

En het woord « pijn » met een kras er overheen en daarachter onmiddellijk

ONTWERPERS VAN BEROEMDE AANPLAKBILJETTEN

We zullen enkele beroemdheden aanstippen:

TOULOUSE-LAUTREC (1864-1901), maakte reclame voor de « Moulin Rouge » en hij maakte onvergetelijke afbeeldingen van « La Goulue » en Jane Avril, bekende zangeressen en dansers uit het Parijs van die tijd.

JULES CHERET (1836-1932), waarschijnlijk de eerste, die begreep dat een affiche niet zozeer iets aan moest kondigen, maar wel iets moest verkopen. Hij wordt de « Watteau van de straat » genoemd.

CAPIELLO (1875-1942), de geestelijke vader van het moderne aanplakbiljet met een grote oplage. Hij maakte het beroemde groene mannetje met de rode vlammen voor zijn mond voor vetwatten!

de naam van het geneesmiddel is welsprekender dan een lange uitleg, waarom dat bepaalde geneesmiddel nu zo goed is.

VOOR OF TEGEN ?

Een goed aanplakbiljet voor de man, die zijn produkten wil verkopen, is datgene, waardoor zijn verkoopscijfers omhoog schieten. Voor de kunstenaar is een goed aanplakbiljet datgene, waar hij zijn goede smaak aan succes kan paren. Een goed aanplakbiljet is voor het publiek iets waar graag en met de glimlach naar gekeken wordt.

Sommige affiches proberen de aandacht te trekken door twijfelachtige opmerkingen of het tonen van dingen, die weinig met de zaak in kwestie te maken hebben. Als een aanplakbiljet over ondergoed gaat en daar zijn jongelui, gekleed in dat bepaalde ondergoed te zien, dan is daar niets op aan te merken. Maar waarom moeten damesbenen of gewaagde décolletés getoond worden bij het aanprijzen van een ijskast of een elektrische boenmachine? De psychologen zullen hierop antwoorden, dat dit een tegemoetkoming is aan de diepste menselijke verlangens van de man en de vrouw. Gelukkig verliezen dergelijke tegemoetkomingen na enige tijd hun oorspronkelijkheid. Goede reclame maakt tegenwoordig steeds minder gebruik van deze wijze van werken, tenminste waar het het maken van aanplakbiljetten betreft.

Het kenmerk van de affiche, in tegenstelling met een schilderij bijvoorbeeld, is dat er een veelvoudig effect van moet uitgaan, doordat het beeld overal herhaald wordt op hoeken van straten, op de zijkanten van trams of autobussen of in de gangen van de metro.

Nu de «posters» zo in zijn, worden

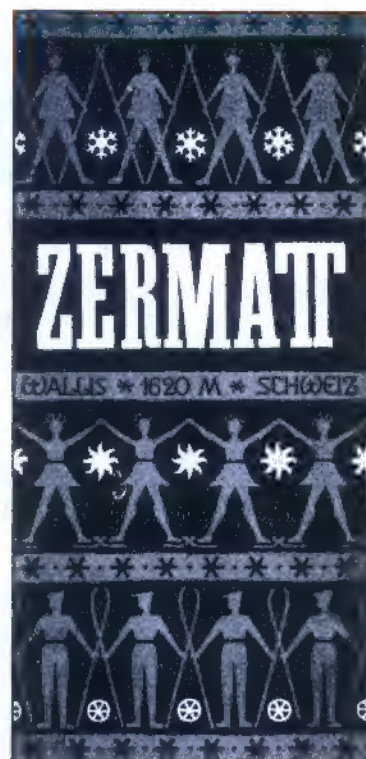
Kilometers schuttingen...
En de woorden van onze tijd :
Rij rustig !

veel beroemde aanplakbiljetten als decoratieve elementen verkocht, al is het gordijn dan ook al lang gevallen op de aangekondigde toneelstukken of andere gebeurtenissen uit het verleden.

De grote klassieker uit de geschiedenis van het aanplakbiljet vormen toch uitzonderingen. De meeste ontwerpen zijn een kort bestaan beschoren. De boodschappen zijn vergeten en ten prooi gevallen aan storm of wind of vervangen door andere boodschappen.

Affiches zijn misschien willekeurige stukken papier. Maar waarom blijven we dan nog altijd met vertederende naar bepaalde beelden, die we vroeger al op de muren aangeplakt zagen?

Het aanplakbiljet is een soort spiegel van onze tijd, bedoeld om nieuwigheden bekend te maken, maar vooral ook vormt het een beeld van het leven van alledag met zijn fijne en zijn minder fijne aspecten. De affiche is gewoon een stuk geschiedenis...

Een naam, een bepaalde hoogte,
drie rijen figuren :
wat is er meer nodig
om de aandacht
te trekken
van de vakantiegangers ?

Een parasol in de vorm
van een flessedop,
een schuimend glas,
een straalte zon.
Het woord « verfrissend »
onder dit
Nederlandse aanplakbiljet
is bijna overbodig.

Jean Cocteau
(en veel andere kunstenaars)
hadden een zwak
voor aanplakbiljetten.
Dit ontwerp maakte hij voor een
internationaal congres over zijde in 1930

DE GESCHIEDENIS VAN DE AFFICHE

HET EERSTE AANPLAKBILJET? Misschien waren het wel de Stenen Tafelen, die Mozes aan de Joden bracht bij zijn afdaling van de Sinaï. Het aanplakbiljet is zo oud als de wereld. De geschreven tekst is nu meer een sprekend beeld geworden. IN DE OUDHEID worden grote stenen, bronzen, marmeren of houten platen gebruikt door de vorsten en andere regeerders om hun wetten, hun besluiten of andere mededelingen bekend te maken.

IN GRIEKENLAND hebben aanplakbiljetten de naam « axones ». IN ROME heten ze ALBA. Het album (enkelvoud van alba) is de voorloper van onze huidige aanplakbiljetten. Van oorsprong was het een bord van wit geschilderd hout (albus = wit) waarop met houtskool geschreven werd. Op verschillende plaatsen in de stad werden alba geplaatst, in de thermen of openbare badhuizen bij voorkeur, om de aandacht van de voorbijgangers te trekken. De Romein verneemt er dat Verius appels te koop heeft, Julius morgen met zijn slaven op de markt komt, Calus zijn huizen wil verkopen en dat de keizer gladiatorengevechten laat houden op de Idus van Mars.

Met de val van Rome verdwijnt het aanplakbiljet. De mensen hebben dat in de MIDDELEEUWEN niet nodig. Ze konden niet lezen of schrijven en hadden een stadsomroeper, die alle mededelingen op het marktplein bekend maakte.

TIJDENS DE RENAISSANCE is het aanplakbiljet meer een uithangbord dan

een geschreven tekst. Hiermee wordt de voorzijde van gildehuizen opgesierd: een reusachtige schaar, bijvoorbeeld, maakt de voorbijgangers duidelijk dat hier een knappe kleermaker aan het werk is.

IN DE 17e EN 18e EEUW worden aanplakbiljetten vooral gebruikt om de voorstellingen van rondtrekkende toneelgezelschappen, circussen of groepen acrobaten bekend te maken. De tekst is dan belangrijker als het beeld. Meestal zijn deze teksten erg onhandig samengesteld. Maar de ontdekking van een kundige inwoner uit Beieren zal het aanplakbiljet snel een ander uiterlijk bezorgen.

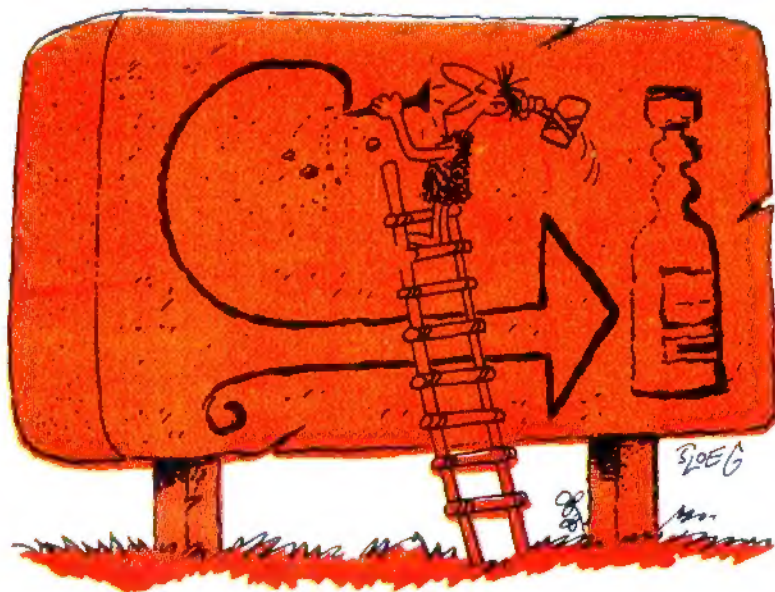
IN 1795 ontdekt Aloïs Senefelder het principe van de STEENDRUK, waarmee gekleurde aanplakbiljetten gemaakt kunnen worden.

Jules Cheret, bijgenaamd de « Watteau van de straat », is de eerste, die zulke aanplakbiljetten maakt, maar ook de eerste, die inziet dat het een middel is om de verkoop op te voeren. Zijn opvolgers Daumier, Toulouse-Lautrec e.a. zullen het aanplakbiljet een artistieke dimensie meegeven, waar men tot dan toe nog nooit aan toegekomen was. IN HET BEGIN VAN DE 20e EEUW gaat de kunst de straat op.

DE OORLOG 14-18 zal het aanplakbiljet een nieuwe betekenis geven. De verkoop van een produkt is niet belangrijk meer, nee de burger moet zich het belang van de oorlog bewust worden. De mensen worden opgeroepen tot medelijden, tot vaderlandslievende gevoelens, tot het geven van eten aan soldaten en van kleren aan gevangenen.

Na de oorlog verdwijnt het aanplakbiljet tijdelijk uit Europa. Maar het is op grandioze wijze terug te vinden in de Verenigde Staten, waar de industrie de wereld een ander aanzicht en de beschaving een ander uiterlijk geeft. De automobiel vraagt om garages, tankstations, banden, wegrestarters en reisbureaus... Dit alles heeft reclame nodig om te kunnen bestaan. Het aanplakbiljet wordt een soort richtingaanwijzer voor de smaak van de verbruiker. In Europa zal het aanplakbiljet weer belangrijk worden na de Tweede Wereldoorlog. De oorlog heeft de economie in Europa kapot gemaakt. In 1948 zorgt het Marshallplan voor een nieuwe opleving door de investering van Amerikaans kapitaal, waardoor veel nieuwe industrieën ontstaan.

Deze industrieën hebben ook reclame nodig. En zo heeft het aanplakbiljet een plaats gevonden in de wereld van de industrialisatie. Het is een van de « inslaande » middelen van onze beschaving geworden.

VOLGENDE WEEK:

*Heb je (een goed verborgen)
schrijverstalent?
DOMMEL gaat op de letterkundige
toer en geeft je enkele
tips om dé detectiveroman
van het jaar te schrijven!*

*Dan Cooper heeft af te rekenen
met een grote, zwarte vogel...
Het noodlot?
Bestaat die vogel heus of is
het slechts een nachtmerrie?*

*RIFIFI heeft grote moeilijkheden,
maar handig als hij is,
spartelt hij er wel weer door!*

**RAAK! Ons flitsend dossier: schermen
met de meesters van degen en floret.**

EEN PEPERKORRELTJE UIT DE TIBETTON

MIREILLE MATHIEU

Mireille Mathieu is niet groot, slechts 1,55 m. Maar op de aanplakbiljetten staat ze haar mannetje wel degelijk. Deze kleine dame heeft een overweldigend stemgeluid, waarmee ze in het begin meende de liederen van Edith Piaf te moeten zingen, maar tegenwoordig zingt ze dan zogenaamde eigen liedjes.

Mireille is het oudste meisje van 13 kinderen. Ze werd in 1946 te Avignon geboren. Haar vader was steenhouwer, maar hij zong altijd onder zijn werk, zelfs als hij grafstenen hakte. Haar grootmoeder zong in het koor van de opera en deze gezamenlijke invloed gaf Mireille de lust om te zingen mee. Vlakbij de armelijke woning van de familie Mathieu verbleef een zigeunerstam en daar werd voor het eerst het stemgeluid van Mireille bewon-

derd. Maar Mireille is de oudste thuis en zij moet dus helpen in de huishouding. Toch doet ze mee aan een zangwedstrijd in Avignon. Dat wordt een ware openbaring. Iemand bij de Franse televisie houdt een wedstrijd voor jonge zangers. Mireille gaat erheen. Zeven zondagen achtereen wint ze en op de zevende zondag is ze beroemd.

Van haar zijn miljoenen platen verkocht. Ze heeft president Nixon en de koningin van Engeland ontmoet, ze heeft gezongen met het koor van het Rode Leger en ze heeft Elvis Presley omhelsd. Ze houdt van bloemen, van de zon, van de bioscoop, van tomaten en van breien. Ze heeft een hekel aan nachtclubs en ingewikkelde boeken.

TIBETTON

MIREILLE MATHIEU